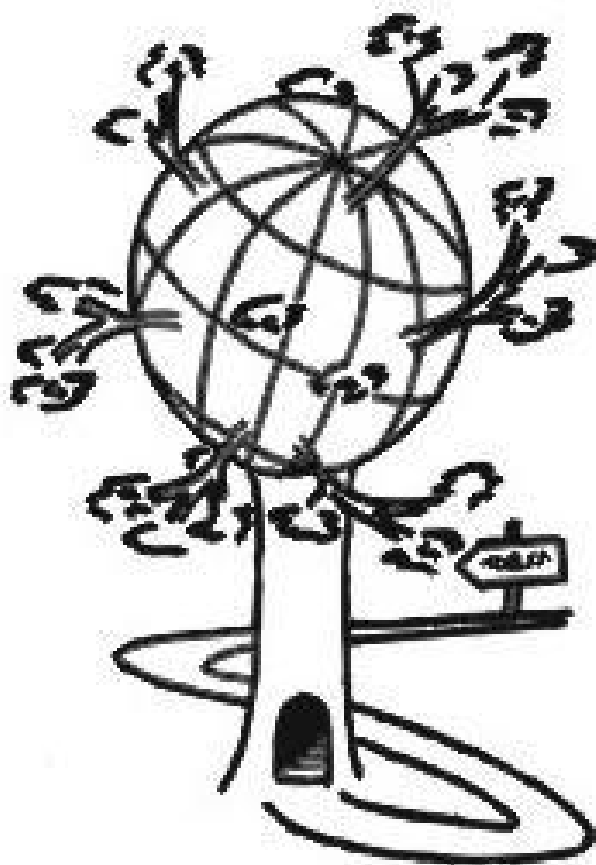

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

„LEDASCO“ šité na míru

Soukromá základní škola a mateřská škola Adélka, o.p.s.

Název školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP):

„LEDASCO“ šité na míru

Zpracováno podle RVP ZV 2021

Identifikační údaje

Předkladatel:

Soukromá základní škola a mateřská škola Adélka, o.p.s.
Škola s principy Globální výchovy
IČO: 252 21 272
Meclov, část Mašovice 5
346 01 Horšovský Týn

ředitel: Mgr. Vladislav Halík
kontakty: telefon 379422970, mobil 732942871
e-mail: skolaadelka@seznam.cz

Zřizovatel:

Mgr. Vladislav Halík & Mgr. Michaela Halíková
Bělá nad Radbuzou, část Újezd Sv. Kříže 23
345 25 Hostouň

kontakt: 732942871

Datum nahlédnutí školské rady a schválení ředitelem: 1.9.2023

Platnost dokumentu: od 01.09.2023

Podpis ředitele .....

Razítko školy .....

Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Naše škola se skládá z mateřské školy a základní školy. Základní je úplná s 1.- 9. ročníkem. Na 1. stupni se zpravidla některé ročníky spojují (malotřídní typ). Na druhém stupni jsou ročníky většinou samostatné. V případě malého počtu žáků v ročníku lze ročníky na některé předměty spojovat. Na výuku některých předmětů lze dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy. Pro potřeby některých žáků máme zřízenou i speciální třídu. Kromě oboru základní škola máme i obor speciální škola. Všeobecně platí, že nepravidelně vznikají pracovní skupiny (projekty, společná témata atd.). Kapacita školy je 75 žáků.

Součástí školy je školní družina a školní klub. Bližší informace o charakteristice a fungování ŠD najdete ve zvláštním dokumentu – ŠVP školní družiny a školního klubu.

Škola má své sídlo v malé obci Mašovice u Horšovského Týna v okrese Domažlice. V obci je zastávka autobusu směr Horšovský Týn – Domažlice a vlak směr Poběžovice – Staňkov. Budova školy je situována na kraji obce. Jedná se o bývalé selské stavení s přiléhajícími hospodářskými budovami. Hlavní budova pochází zhruba z období 1. republiky. Celý objekt byl kdysi ve vlastnictví starosty obce až do roku 1945. Areál školy se sestává z hlavní budovy, na kterou navazuje objekt bývalých chlévů. Na druhé straně dvora se nalézá menší stavení – bývalý vejmínek, který je upravený na výtvarné, hudební a odborné činnosti. Na této straně dvora je ještě několik menších bývalých chlívků, které se přeměnily na keramickou a kovářskou dílnu a sklady. Pod zastřešením se nachází voliéra pro exotické ptactvo, králíkárna. U konce dvora je zahrádka s vyvýšenými záhony a fóliovníkem, kde žáci pěstují nejrůznější zeleninu. Součástí dvora je i ohniště, venkovní pec, herní prvky a pod přístřeškem učebna. Na dvůr navazuje menší svažitá pastvina pro oslíka a ovečku a za ní rozsáhlý ovocný sad. V sadu jsou herní prvky, obytný karavan, tee – pee, „barabizna“ s pozorovatelnou, přírodní učebna, včelí úly. V propůjčení máme ještě pastvinu pro školního koně. V sadu postupně vzniklo zázemí pro volnočasové aktivity.

Budovu školu díky výtvarnému ztvárnění nikdo nemůže přehlédnout. Hlavní budova je dvoupodlažní. V přízemí hlavní budovy se nacházejí dvě učebny, školní kuchyňka s výdejnou obědů, šatna a hygienické zázemí. Ve sklepních prostorách je školní divadlo (loutkové). V patře se nachází mateřská školka, učebna pro 1. a 2. ročník, speciální třída. Vždy s hygienickým zázemím. Do mateřské školky je vchod ze dvora po venkovním schodišti. Pod mateřskou školou, vchodem ze dvora, je dílna, převážně vybavená pro práci se dřevem. Z bývalé stáje se za pomoci rodičů vybudovala relaxační místnost („tělocvična“) s možností všestranného využití (družina, divadelní představení, pohybové hry, relaxace).

Nejnovější a největší učebna, pojmenovaná seník, podle původního využívání, je podkrovní místnost, prosvětlená střešními okny, s hygienickým zázemím a vlastní kuchyňkou. Je využívána v dopoledních hodinách jako učebna, v odpoledních je určena pro družinu. Má vlastní vchod zvenku po točitém schodišti.

V protější budově, bývalém vejmínku, je výtvarný a hudební atelier, keramická dílna, kovářská dílna. V podkroví je počítačová a matematickofyzikální učebna. Do sklepních prostorů uskladňujeme jablka ze sadu, zeleninu, zavařeniny.

Škola je vybavena počítači a notebooky s přístupem na internet. Děti mají k dispozici pestrou nabídku výukových programů, ať učených nebo volnočasových. Po vyučování mohou svůj um rozvíjet na kroužku sklářství, kovářství, dřevařském (řezbářském),

keramickém, textilně rukodělném, robotickém, vědeckobadatelském, chovatelském, včelařském, hudebním aj.

Naše škola patří do sítě Ekoškol. Má svůj ekotým, který plní vytčené úkoly, aby škola byla svým provozem, ale i osvětou a propojením ekosmyslením do vyučovacích předmětů. Jedním z cílů školy je hluboké povědomí o důsledcích lidského konání na životní prostředí, planetu a alternativní životní styl vlastního života s minimální vlastní ekostopou.

Charakteristika pedagogického sboru

Informace jsou vždy uvedené ve výroční zprávě za uplynulý školní rok.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Naše škola je otevřená dlouhodobým projektům a mezinárodní spolupráci. V minulých letech jsme spolupracovali se slovenskou školou v Zaježové, kterou jsme i navštěvovali a s německou školou INVIRTA. Jejich žáci navštěvovali naši školu.

Jde nám i o to, aby byla škola otevřena široké veřejnosti. Kdo má zájem, může se spolu s rodiči kdykoli účastnit výuky. Rodiče jsou zváni ke schůzkám zhruba po měsíci. Probíráme školní akce, které ve škole byly, akce, které budou následovat, probíráme práce a snahu dětí a možnosti jejich rozvoje. Schůzek se mohou účastnit i žáci. Informace o činnosti školy jsou k nalezení také na webových stránkách. Zápisy do 1. třídy probíhají formou projektu, na kterých se podílí celá škola včetně žáků. Organizujeme akce, kterých se mohou zúčastnit i rodiče, kulturní a sportovní (lyžařský ozdravný pobyt na horách, plavecký výcvik pro žáky 1. stupně, v září pobyty na horách – expedice Ešonokrk), či akce pro širší veřejnost (vánoční besídky, návštěvy krajských a jiných výstav, divadel, každoroční pořádání literárně-výtvarné soutěže Den Země ze mě). Spolu s rodiči též svépomocně (brigády) upravujeme a zvelebujeme areál školy.

Vycházíme z přesvědčení, že škola je místo, kde dítě tráví značnou část dne, a je proto pro něj výhodné a potřebné, když rodina a škola o sobě ví a jsou spolu propojené. Škola by měla dýchat rodinnou atmosférou. Je během vyučování přístupná rodičům. Každý rodič má právo vědět, jak se jeho dítě učí, pozná jeho vlastní přístup a způsob, jakým je výuka vedena, jak se s ním zachází. Může být výuce přítomen, s učitelem může spolupracovat. Rodiče jsou motivováni ke spolupráci - na tvorbě projektů (využití jejich individuálních schopností a znalostí), účasti na společných akcích (výletů, zábavných programů), brigádách (svépomocné práce v areálu školy) aj.

Při škole je založena školská rada. Škola dlouhodobě spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami a SPC. Škola spolupracuje s MKZ v Horšovském Týně (konáme výstavu, navštěvujeme jejich programy). Do školy jsou zváni odborníci na besedy, přednášky.

Jsme součástí sdružení soukromých škol – SSSČMS. Pořádáme dny otevřených dveří ve společném vyhlášeném termínu. Návštěvy ale mohou přijít kdykoliv, nejlépe však po předešlé domluvě.

Venkovský charakter školy dává příležitost vést děti k zodpovědnému a pozitivnímu přístupu k přírodě. Po celý školní rok organizujeme pravidelné poznávací výlety do přírody a na závěr školního roku několikadenní putovní (poznávací) pobyt v přírodě. Naše škola pořádá i částečně poznávací a ozdravné pobyty u moře.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Škola je alternativou stávajícím školám svým individuálním přístupem k žákům. Ve škole se vyučuje metodou slovního hodnocení*. Ve svém principu (k němuž patří především přijímání jeden druhého, podpora rozvoje individuality každého žáka, vzájemná pomoc, spoluzodpovědnost aj.) je škola otevřena všem dětem a rodičům, které škola svým působením osloví, pro které má škola dispozice. Učení beze strachu - ze známek, učitelů, spolužáků, neúspěchu je samo o sobě motivační. Žáci nejsou přetěžováni, ale jsou povzbuzováni k rozvoji jejich zájmů, možná i jejich budoucí profese... Nejsou však jen stránky vědomí a rozvoje na základě nabytí učebních informací. Osobnost, zklidnění, sebeúcta, sebedůvěra, láska k sobě i druhým, s tímto by měli žáci opouštět naši školu, když vstupují do další fáze života. Kéž by i střední školy pracovali s „lidským“ materiálem motivačně a rozvíjely otevřené cesty.

Základním úkolem školy je dát dětem dostatek možností a podnětů, aby se samy učily a objevovaly svět kolem sebe. Kde je to možné a vhodné, snažíme se učit formou projektů (projektové dny). Tento způsob odpovídá globálnímu způsobu myšlení, kdy skrze zážitky přicházíte na mnohé souvislosti a jež je jednou z priorit naší školy. Smyslem tohoto přístupu je především získat děti pro další vzdělávání, využít jejich vrozenou zvědavost, vzbudit u nich chuť poznávat a umožnit jim pocit uspokojení z odvedené práce, ze snahy.

Škola klade důraz na šíření kladného vztahu k životu v nejširším slova smyslu, na rozvoj individuálních schopností žáků při respektování individuálního uplatnění učitele, jejich využití k týmové spolupráci, rozvoji osobnosti a vlastního uplatnění v celku.

Zároveň škola výchovou v globální myšlení = poznání, že vše spolu souvisí a že nepochopením souvislostí lze dělat nenapravitelné chyby, vede žáky i zaměstnance školy k zodpovědnému lokálnímu jednání a k samým počátkům vytváření vztahu člověka k přírodě. Mimo jiné i chovem domácího zvířectva (kůň, osel, ovce, drůbež, králíci, kočky, exotické ptactvo, včely). V areálu školy jsou mnohé ekosystémy (sad, jezírko, pastvina, zahrada). Z tohoto všeho vyplývá, že škola má zcela praktické ekologické zaměření. Po teoretické stránce jsou principy globální výchovy uplatňovány i ve většině předmětů. Nad rámec obecného vzdělání chce škola spoluprací a rozvojem osobnosti naučit žáky ekologicky myslet, tudíž také respektovat obecnou svobodu. Ekologická výchova není pouze předmětem, který by byl oddělený od jiných, ale tato výchova (globální) je integrována do veškerého školního života – tj. do jednotlivých předmětů, do provozu školy (technický, výchovný).

Z výše uvedeného vyplývají tyto **cíle školy**:

Duševní a sociální – Pomáháme dětem najít jejich vlastní jedinečnou cestu, ukázat přínos vzájemného společenství a vést je k toleranci. Podporujeme rozvoj sebeúcty, pokory a vděčnosti, což je základem úcty k druhým. Rozvíjíme v dětech schopnost konstruktivně řešit konfliktní situace. Učíme přijímat se navzájem takoví, jací jsme, rozvíjet vstřícné způsoby komunikace – empatie, vyjádření vlastních pocitů, vzájemné aktivní naslouchání, omluva - odpuštění. Umět poprosit a poděkovat.

Vzdělávací – Učíme děti samostatně přemýšlet, rozvíjíme dovednosti potřebné k plnému životu a jednání se zodpovědností. Objevujeme svět v celé jeho rozmanitosti a jedinečnosti. Vedeme děti k tomu, aby se naučily učit, spolupracovat, ptát se. Učíme se v souvislostech, necháváme se fascinovat problémem a následným prožitkem vedeme děti ke zvládnutí znalostí a dovedností daných vzdělávacím programem, umět si naplánovat mnohé činnosti.

Společenské a kulturní - Vytváříme otevřené společenství školy – žáků – rodin, umožňujeme rodičům podílet se na vzdělávání dětí, využíváme schopností jednotlivých rodičů k obohacení školních programů. Otevíráme školu i společnosti (dané obci) a jsme aktivně její součástí. Vedeme děti k zálibě ve světě kultury (divadlo, hudba, výstavy a jiné kulturní akce). Podněcujeme je k vlastní tvorbě v kulturním mikrosvětě školy, ale i veřejné prezentaci.

Tělesné – Budujeme zdravý postoj zodpovědnosti za vlastní tělo, spojený se střídmostí, životním stylem a zdravou životosprávou. Podněcujeme tělesný vývoj poskytnutím dostatečného prostoru pro volný pohyb venku i v tělocvičně, získáváme děti k pohybu, sportu a to i do budoucna.

Ekologické a globální – Vedeme děti k odpovědnosti za svět, aby věděly, že jsou jeho aktivním článkem, aby vnímaly veškeré dění v souvislostech (ekosystémové vztahy) a držely se praktickými činy hesla: „Mysli globálně, jednej lokálně.“ Aby si vytvořily obdiv k Zemi, vztah – lásku k přírodě, cítily potřebu ji vnímat všemi smysly (empatie, bytí – člověk je její součástí).

Vztah ke zvířatům – Vychází z ekologického zaměření školy a jejího umístění na venkově.

* vyučování na slovně hodnotícím základě

Profil absolventa

Absolvent naší školy je osobnost, která dokáže formulovat vlastní názor a v diskusi obhájit, případně ho pod vahou argumentů změnit. Je schopen myslet i pracovat samostatně, ale zároveň také spolupracovat v kolektivu. Jeho znalosti jsou podmíněny rozsahem učiva současných osnov a jeho individuálními schopnostmi. Má základní znalosti nejméně jednoho světového jazyka. Větší důraz na etickou, ekologickou a estetickou výchovu by v něm měl rozvíjet schopnost tolerance, vcítění, vědomí základních lidských hodnot, schopnost být zodpovědným za své činy, chápat svět v souvislostech.

Motivem učení nejsou pro našeho absolventa známky a srovnávání sebe samého s ostatními, ale vědomí užitečnosti získaných znalostí v praktickém životě, v dalším studiu.

Rozvoj osobnosti

Naše škola vede jedince, ale i kolektiv, k samostatnosti, k zodpovědnosti za své jednání, pocitu úspěchu, nalezení místa v sociální skupině, vědomí individuálních schopností – jejich rozvoji a uplatnění, ke společenskému chování. Začleněním dětí s vývojovými poruchami učení a jiným handicapům se spontánně každý socializuje a připravuje do společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Níže uvedené kompetence jsou vždy z pozice učitelů (U) a z pozice žáků (Ž).

Kompetence k řešení problémů

U: Nepředkládáme žákům hotovou odpověď, ale pomocí „fascinace problémem“ a návodných otázek se snažíme žáky přimět k samostatnému přemýšlení, hledání vlastních odpovědí, vhodných cest (nikdy není jedna). V mnohých hodinách (nejen dramatické výchovy, člověka a světa) učíme žáky řešit osobnostní a sociální problematiku. V předmětu Svět v člověku se zaměřujeme na společenské jevy. Tímto předcházíme konfliktním situacím. Žáky směřujeme k postoji, že problémům lze předcházet, ale pokud se objeví, je to výzva k řešení (spolupráce, dohoda, kompromis, ...) a nesmí se před nimi utíkat.

Ž: Uplatňujeme svoji logiku, zkušenosti a tvůrčí myšlení, otevřenost. Jsme zvědaví, ptáme se a hledáme odpovědi sami či ve skupině. Ve dvojicích se můžeme starat o jedno ze školních zvířat, jsme odpovědní za krmení a jejich spokojený život. Řešíme problémy s tím spojené. Svě jakékoliv náměty ke škole, názory, připomínky, ale též postřehy a zážitky můžeme prezentovat mimo jiné v ranním komunitním kruhu nebo ve školním časopisu.

Cíl RVP: Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Kompetence k učení

U: Vycházíme ze základního smyslu vzdělávání – učit se učit. Tzn. pokud je to možné, nesdělujeme hotové poznatky, ale vedeme žáky k vyhledávání informací, jejich třídění, umu s nimi pracovat, přetvářet je do srozumitelných podob, formulovat je, předávat dál, a to vše při chápání souvislostí. Pokud možno dobrovolně a s chutí. Hledáme vhodné individuální přístupy ve vztahu učitel – žák – předmět. Poukazujeme na žákův vlastní pokrok a možné cesty ke zdokonalování. Osvojením si takovéto strategie učení není žák demotivován k celoživotnímu učení.

Ž: Učíme se pracovat v týmu – kolektivu, kde odpovídáme za svěřenou část úkolu (skupinové problémové vyučování). Využíváme školní knihovnu, internet, výukový software, rady učitelů, zkušenějších žáků. Zároveň se učíme, abychom mohli učit (pomocní učitelé, v budoucnosti rodiče). Rozpoznáváme klady a zápory – ke světu, přírodě, společnosti, jedinci, tělu, atd. Pociťujeme osobní přínos a jsme rádi, když se naše aktivita ocení.

Cíl RVP: Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Kompetence komunikativní

U: Vedeme žáky k samostatnému vytváření, prezentování a obhajování názorů, zážitků, prožitků, fikcí (sloh), ale také k naslouchání jiných (umět být ticho, diskutovat). K tomu nám napomáhá také ranní komunitní kruh Ledasco, projekty, mmj. bezeslovná komunikace tělem v dramatické výchově, relaxační cvičení aj. Společně s žáky organizujeme dny otevřených dveří, zápis do 1.tříd (projekt, na kterém se podílíme pro zážitek rodičů i jejich dětí). Vzhledem ke struktuře naší školy se nabízí ideální využití kooperativních metod učení, při

kterém starší děti učí děti mladší (přizpůsobují vhodnou komunikaci). Víme, že sféra umění je také forma sdělení, kterou odnepaměti vytvářejí umělci, a proto učíme žáky aktivně vnímat i takovéto sdělovací prostředky.

Ž: O Velikonocích chodíme koledovat po obci pro udržení lidových zvyků, připomenutí tradic a „vtáhnutí“ obce do života školy. Vydáváme spolu s učiteli školní časopis „Školístek“, kam můžeme přispět svým dílem literárním i výtvarným. V některých školních chvílích s ním pracujeme. Víme, že nás kdokoliv z učitelů vyslechne, kdykoliv to budeme potřebovat (můj problém, nápad, sdělení radosti či bolesti, zážitek, o který se chceme podělit). Učíme se bezpečně pracovat s internetem. Své sebevyjádření se snažíme vytvářet i umělecky.

Cíl RVP: Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Kompetence sociální a personální

U: Jelikož jsme škola, kde dochází k neustálému kontaktu mezi všemi věkovými kategoriemi, učíme a vedeme k toleranci a spolupráci, hledání cesty k sobě a druhým. Ve své vzájemné tvorbě se musíme učitelé, žáci, třídy, ročníky sladit v pracovních pravidlech, abychom se nerušili.

Ž: Máme možnost se podílet na stanovení pravidel chování, jejich dodržování, což následně obhajujeme a konzultujeme s ostatními (skupinová práce – komunitní kruh, společné řešení konfliktů, plánů). Máme možnost prezentovat vlastní i skupinovou práci a práci pro druhé např. při projektech a ve školním časopisu. My, starší žáci (při vyučování i mimo něj), často pomáháme mladším a spolužákům s integrací, kteří ještě nejsou schopni samostatně pracovat.

Cíl RVP: Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem.

Kompetence občanská

U: Snažíme se plně využívat individuálních možností a schopností žáků k naplnění jejich touhy vědět, být respektován a mít své místo v kolektivu. Pomáháme jim prožívat jejich prvotní občanský život, tzn. při rozvoji své osobnosti si být vědomi závazků a povinností, práv. Poukazujeme na odlišné kultury mnohých menšin či národností, jiné estetické cítění a vjemy, potřebu soužití. Přírodu a svět předkládáme i jako živoucí „bytosť“, která též potřebuje péči a svá práva. K tomuto je nutné učit vidět souvislosti, zaujmout citový vztah.

Ž: Jsme si vědomi, že jsme součástí celku, jehož chodu se musíme v mnohém přizpůsobit, abychom jej neohrozili. Snažíme se v něm úspěšně uplatnit, být prospěšným (ve skupině). Zároveň umět vyjádřit své názory a vhodnými prostředky umět vyjadřovat a obhajovat nejen svá práva, potřeby, tužby. V modelových situacích a v praktickém životě vystupujeme proti bezpráví. Učíme se říkat NE (patologické jevy). Při různých akcích (projekty, výlety, exkurse) se zajímáme (či dozvídáme) o naše historické prameny a odkazy. Navštěvujeme divadla, muzea, galerie apod. Vytváříme si estetické cítění k vlasti – krajině, přírodě, a uměleckému ztvárnění, jež někdo takto dokázal vytvořit. Pořádáme divadelní besídky a jiná představení pro veřejnost (koncerty).

Cíl RVP: Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k prostředí, přírodě.

Kompetence pracovní

U: Snažíme se vyzvednout žákovy zájmy. Neustále žáky v jejich individuálních schopnostech a zájmech podporujeme (budoucí volba povolání). Snažíme se vzbudit určitý zájem do budoucna (kutilství, svépomoc, tvořivost, chovatelství). Častými poznávacími výlety, převážně do přírody, napomáháme rozvíjet jejich spontánní zručnost. Organizujeme exkurse. Vedeme žáky k bezpečné realizaci rukodělných činností. Nabízíme spektrum činností, byť ve skromných podmínkách, co do materiálu, nástrojů, způsobů zpracování atd. (jednotlivé předměty a kroužky).

Ž: Sami se podílíme na zvelebování objektu školy (k dispozici je školní dílna), jsme vedeni k tomu, abychom se nebáli manuální práce. Učíme se ji brát jako součást života (nejen jako budoucí řemeslo, ale i jako hobby), pocítujeme svou rukodělnou schopnost.

Cíl RVP: Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Kompetence digitální – přizpůsobit níže uvedené dle RVP ZV

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami a SPC, do kterých, se souhlasem rodičů, doporučujeme v případě potřeby děti k vyšetření. A naopak pedagogicko-psychologické poradny a SPC doporučují některým žákům naši školu. Nebráníme se osobním asistentům, využíváme pomoci asistentů pedagoga. Škola je koncipována tak, že umožňuje individuální integraci žáků do jednotlivých ročníků (školy) či integraci skupinovou, případně jejich kombinaci. Žáci se SVP se zapojují do všech činností školy. Upřednostňujeme kooperativní práci v malých skupinách. Podle individuálních potřeb žáků využíváme školní prostory a zařízení (zahrada, dvůr, dílna, hospodářství, PC a speciální software pro jednotlivé předměty). Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme individuální vzdělávací plány konzultované s PPP, SPC podle kterých ve škole pracujeme. Na doporučení PPP redukuje vzdělávací obsah. Můžeme přizpůsobit a upravit vzdělávací obsah základního vzdělávání pro tyto žáky tak, aby bylo dosaženo souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi těchto žáků. Rodiče jsou o výuce průběžně informováni a škola jim je během vyučování otevřená. Neintegrujeme děti s patologickými odchylkami v chování. Vzhledem k malému počtu žáků v pracovní skupině je na děti se speciálními vzdělávacími potřebami brán automaticky zřetel. Máme zkušenosti (neustále nové zkušenosti získáváme) s dětmi s vývojovými poruchami učení, LMD, s chlapcem na vozíku a s dívkou s downovým syndromem. Využíváme kompenzační pomůcky. Ve škole je zřízena i speciální třída. Jsou-li

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných, nadaných a se zvýšeným zájmem

Tato forma vzdělávání je možná i pro žáky nadané či se zvýšeným zájmem. Škola může pro žáky zajistit prostupnost v předmětu a integraci učiva vyššího ročníku (přechod do vyššího ročníku dříve než po roce, pokud to umožní školní předpisy). Pokud je žák jednostranně nadaný, může se účastnit dané výuky ve vyšších ročnících, ať při výuce či projektu. Žáci mají možnost zúčastnit se různých vědomostních soutěží a olympiád. Pro žáky mimořádně nadané lze sestavit IVP, kde bude respektováno dané nadání. Pro hudebně nadané děti jsou k dispozici kroužky flétny, kytary a klavíru. V oblasti nadání žáka je ze strany školy neustálá motivace ke zvýšení zájmu žáka neustálými podněty k výkonu na vyšší hranici, prohlubování zkušeností (vědomostí) a jejich možná prezentace. S rodiči žáka se hledá vhodná cesta dalšího studia, samostudia a doporučují podpůrné prostředky. Tito žáci jsou vedeni (i samostudiem) k toleranci k méně nadaným spolužákům a k ochotě jim pomáhat (tzv. pomocní učitelé). Mimořádně nadaní žáci jsou vedeni i samostudiem k vytváření krátkodobých, ale i dlouhodobých plánů – cílů ve vzdělávání, které slouží k posílení jejich zdravé vůle (vytyčení cílů v určité hodině, v určitém dni, týdnu, předmětu atd.). K vytváření jistoty v rozhodování slouží těmto žákům možnost výběru z určitých činností, které mají v hodině uskutečnit (například výtvarné techniky a způsob zpracování ve vzdělávací oblasti Umění – výtvarná část).

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Naše škola integruje žáky se zdravotním postižením. Máme zkušenosti s žáky na invalidním vozíku, žáky po dětské mozkové obrně. Škola má částečný bezbariérový přístup.

- respektujeme individualitu a potřeby žáka
- zohledňujeme druh a stupeň postižení a znevýhodnění při hodnocení žáka
- umožňujeme žákům pomoc asistenta pedagoga
- umožňujeme individuální integraci žáků do jednotlivých ročníků
- vytváříme individuální vzdělávací plány pro dle možností žáků

Žáci se sociálním znevýhodněním

V případě potřeby nabízíme těmto žákům:

- integraci do školního vzdělávacího procesu
- pomoc asistenta pedagoga
- specifické učební materiály, učebnice
- pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
- pomoc pedagogicko-psychologické porady

Začlenění průřezových témat

Do jednotlivých předmětů jsou začleněny tzv. průřezová témata. Průřezová témata jsou svým obsahem reakcí na aktuální problémy (situace) současného světa. Pomáhají rozvíjet osobnost žáků především v oblasti postojů a hodnot.

Přehled průřezových témat a používaných zkratk v další části ŠVP:

Enviromentální výchova (EV)

Mediální výchova (MV)

Multikulturní výchova (MKV)

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)

Pozn. – barevné odlišení jednotlivých průřezových témat (PT) pomáhá rozlišit začlenění jednotlivých PT do učebních osnov

Environmentální výchova

- integrace v předmětech

Vzhledem k zaměření školy je toto průřezové téma začleněno zcela automaticky téměř do všech činností školy po teoretické a praktické stránce. Neuvádíme tedy veškeré integrace, ale zaměříme se na stěžejní, zcela evidentní a průkazné začlenění tohoto tématu.

Obecně platí, že na 1. stupni je téma integrováno do vzdělávací oblasti Člověk a svět, na 2. stupni je realizováno samostatným předmětem Ekologie (spojené ročníky – týmová práce).

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Základní podmínky života	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Vztah člověka k prostředí	X	X	X	X	X	Včelařství, Chovatelství			
						X	X	X	X

Pozn.: Z tabulky je patrné, že všechny tematické okruhy jsou začleněny do všech ročníků.

Realizace: Celoroční celoškolský projekt rozčleněný na deset celků. Jeden celek by měl trvat přibližně jeden měsíc, kdy podle podmínek, úrovně žáků (ročníků) a rozčlenění problematiky je formou projektu zpracováno jedno či více témat z tematických okruhů. Průběžné výsledky jsou prezentovány na projektové nástěnce k tomu zřízené. Viz příloha.

Mediální výchova

- integrace v předmětech

Ročník										
Téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Člověk a svět	Člověk a svět		Český jazyk	Svět v člověku				
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	-			Český jazyk			Český jazyk			
Stavba mediálních sdělení	-						Český jazyk			
						Svět v člověku				
Tvorba mediálního sdělení						Informatika				
Práce v realizačním týmu	Celoroční projekt – školní časopis									
Vnímání autora mediálních sdělení	-					Český jazyk				
Fungování a vliv médií ve společnosti	-					Ekologie Svět v člověku				

Multikulturní výchova

- integrace v předmětech

Ročník										
Téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Kulturní diference			-							Svět v člověku
Lidské vztahy			-							Svět v člověku Ekologie
Etnický původ			-							Zeměpis Svět v člověku
Multikulturalita			-							Zeměpis Český jazyk Nj
										Nj (další cizí jazyk)
										AJ
										Projekt – Dny etnik
Princip sociálního smíru a solidarita			-							Dějepis Svět v člověku

Osobnostní a sociální výchova

- integrace v předmětech

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Téma									
Rozvoj schopností poznávání	Dramatika								
Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena	-					Svět v člověku			
Kreativita						Ekologie, Umění			
Poznávání lidí Mezilidské vztahy	Člověk a svět					Svět v člověku Dějepis			
Komunikace	Dramatika					Český jazyk	Dramatika		
Kooperace a kompetice	Člověk a svět					Svět v člověku			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Člověk a svět					-			
Hodnoty, postoje, praktická etika	-					Svět v člověku			

Výchova demokratického občana

- integrace v předmětech

Téma	Ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	-		Člověk a svět	-		-			
Občan, občanská Společnost a stát	-			Člověk a svět		Dějepis			
Formy participace občanů v politickém životě	-					Svět v člověku			
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	-					Svět v člověku Dějepis			

Pozn.: Téma Občanská společnost a škola je začleněno do běžného života školy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- integrace v předmětech

Ročník										
Téma	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Evropa a svět nás zajímá	Člověk a svět	-	Člověk a svět		AJ	AJ/Nj	Projekt 6. – 9. ročník Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů světa (viz pozn. 1)			
	Projekt 1. – 5. ročník Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (viz pozn. 1)				-	Nj (další cizí jazyk)				
	Objevujeme svět a Evropu	-		Člověk a svět		Ekologie				
Projekt – Den Evropy					Svět v člověku					
					Zeměpis					
Jsme Evropané	-					Dějepis				
						Svět v člověku				
						Zeměpis				

pozn.1:

Seznámení se s tradičními zvyky podle daného kalendářního svátku (Velikonoce, Vánoce, apod.)

Učební plán

Vzdělávací obor		Ročník									
		1. stupeň					2. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Český jazyk a literatura	Český jazyk	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	4	4	4	3+1	
Cizí jazyk	Anglický/Německý jazyk	-	1	3	3	3	3	3	3	3	
Další cizí jazyk	Německý/Anglický jazyk	-	-	-	-	-	-	1	3	3	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4+1	4+1	4	4	4	3+1	
Informatika	Informatika (ICT)	-	-	-	1	1	1	1	1	1	
Výchova k občanství	Svět v člověku	-	-	-	-	-	1	1	1	1	
Výchova ke zdraví	Člověk a svět	2	2	2	2	3	-	-	-	-	
Člověk a jeho svět	Dějepis	-	-	-	-	-	2	2	2	2	
Dějepis	Fyzika	-	-	-	-	-	2	2	1	1	
Fyzika	Chemie	-	-	-	-	-	-	-	1	1+1	
Chemie	Přírodopis	-	-	-	-	-	2	2	2	1+1	
Přírodopis	Zeměpis	-	-	-	-	-	2	2	1	1	
Zeměpis	Hudební umění	2	2	2	2	2	1	1	1	1	
Hudební výchova	Výtvarné umění	2	2	2	2	2	2	2	2	1+1	
Výtvarná výchova	Tělocvik	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Tělesná výchova	Ajeto	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Člověk a svět práce	Dramatika/Včelařství/Chovatelství	-	-	-	-	-	1	1	1	1	
Volitelný předmět	Ekologie	-	-	-	-	-	1	1	1	1	
Environmentální výchova	týdenní hodinová dotace/ročník	21	22	24	25	26	29	30	31	32	
Celkem	povinná časová dotace/stupeň	118					122				
	Nepovinný předmět										
	Dramatika	1	1	1	1	1	-	-	-	-	

Poznámky k učebnímu plánu:

Disponibilní časová dotace je psána číselně *kurzívou v červené barvě*.

Další cizí jazyk - žákům, kteří se učí od druhého ročníku cizí jazyk, je nabídnut jako další jazyk druhý ze dvojice jazyků Anglický jazyk/Německý jazyk.

Pokud si žák nezvolí Anglický jazyk od 2. ročníku, je povinně zařazen od 7. ročníku.

Dle organizačních možností, složení žáků, ale především schopnosti vyučujících lze jednotlivé předměty integrovat (taktéž i ročníky) a vytvářet výukové modely – bloky, projekty, které pojetí předmětů řeší různě (délka vyučovací hodiny a skladba rozvrhu ztrácí na významu). Dle mentální potřeby žáků může místo vyučovací hodiny být realizace výuky tvořena výukovými jednotkami (např. místo 45 minut 2 x 20 minut s potřebnou mezipauzou).

Na výuku některých předmětů lze dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků z různých ročníků, tříd nebo spojovat třídy.

Ajeto - námětem k názvu byl večerníkový seriál 2 „šikulů – vynálezců“.

Svět v člověku - volně navazuje na předmět Člověk a svět na 1. stupni.

- integrace Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví

Učební osnovy

Kompetence digitální

Vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů.

Vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce. navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby

Český jazyk – 1.–5. ročník

Učivo

sféra	ročník 1.	2.	3.	4.	5.
Č T E N Í	Písmena (tiskací) Nácvik čtení Vnímavý poslech	Správné čtení Poslech četby	Četba - zážitek - předmět sdělování Soustředěný poslech textu Pokusy o vlastní tvorbu Tvorba básniček	Plynulé čtení náročnějších textů Orientace v naučných textech Tvořivá práce s textem Četba dle zájmu Próza, poezie, drama Poslech zdramatizovaných literárních děl, básnění	Dramatická četba Čtení a vztah k literatuře Převyprávění a zápis Rozdíly v žánrech Básnění
			Vedení zápisků o vlastní četbě Čte elektronické texty s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)		
PT – multikulturní výchova – multikulturalita. Projekt Den etnik.					
K O M U N I K A C E	Krátký mluvený projev dle vlastních zážitků		Kladení otázek k četbě Hodnotící postoj (k hrdinům aj.) Spojkové výrazy Zpráva, dialog Krátký mluvený projev	Úvod, děj, vrchol, závěr Zápis poznámek Zachycení děje Výrazy posvátné, zakázané, citově zabarvené, slova spisovná a nespisovná Komunikační pravidla	Osnova vyprávění Použití zápisků při reprodukcí Debata, obhajoba, vyjednávání, zařizování Rozdíl fakta x tvrzení
	Vyprávění Vymýšlení, domýšlení Dorozumívání Kladení otázek Výslovnost + dýchání Básničky, říkadla, rozpočítadla	Převyprávění Sled událostí v příběhu Nahrazování spojky „a“, výrazu „a potom“ Žádost, příkaz, přání, oznámení		PT – mediální výchova. Vztah mediální sdělení – realita.	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení. Stavba mediálních sdělení.
P S A N Í	Uvolňovací cviky Návyky psaní Psaní číslic Psaní písmen, slabik, slov, vět	Technika psaní Adresa Opis	Psaní jako prostředek komunikace Stavba delších vět Spojkové výrazy Opis Blahopřání, pozdávka	Formální úprava textu Psaní jako tvorba textu Spojovací výrazy mezi dvěma větami Dopis, vzkaz	Popis, vyprávění (scénář) Příběh prostřednictvím digitálního storytellingu
	PT - mediální výchova. Fungování a vliv médií. Celoroční projekt – školní časopis.				

T E O R I E	Slovo, věta Význam slova Počet slabik Délka samohlásek	Slova opačného významu, souřadná, podřazená a nadřazená Samohlásky x souhlásky Tvrdé, měkké, obojetné „ú“ x „ů“ Slova s „dě, tě, ně“ Velká písmena u jmen a na začátku věty Znaménka na konci věty	Abeceda Spodoba znělosti na konci slov Slovní druhy 1–5 Vyjmenovaná slova Slova odvozená Stavba slova Slova s „bě, pě, vě, mě“ - jednodušší typy Velká písmena u osob a míst	Spodoba znělosti uvnitř slova Předpony „roz-, bez-“ Slovní druhy Kategorie podst. jmen (rod, číslo, pád, vzor) Vzory podstatných jmen Pády Kategorie sloves (osoba, číslo, čas) Velká písmena vlastních jmen	Slova příbuzná Práce s Pravidly Věta jednoduchá x souvětí Základní skladební dvojice a shoda podmětu s přísudkem Vzory přídavných jmen (tvrdé a měkké) Význam slov, slova jedno a mnohovýznamová
--	---	--	--	---	---

Očekávané výstupy

Sféra	ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Č T E N Í		Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.			Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	
				Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Volně reprodukuje text dle svých schopností.	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Při jednoduchém rozboru lit. textů používá elementární lit. pojmy.	
				Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností		
				Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Tvoří vlastní literární text na dané téma.		

K O M U N I K A C E	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev		Respektuje základní k. pravidla v rozhovoru. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle k. situace. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého k. záměru
	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.			
	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.		
	Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev			
	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.			
	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.			
P S A N Í	Zvládá základní hygienické návyky při psaní. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky.		Kontroluje vlastní písemný projev. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché k. žánry.
			Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	

T E O R I E	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů;	Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách (vyjmenovaná slova).		Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. Zvládá základní příklady shody podmětu s přísudkem.
			Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.		
			Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.		
			Píše správně bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podst. a příd. jmen a sloves. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	
		Velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.			

Český jazyk – 6.–9. ročník

Očekávané výstupy

Tematické okruhy	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
K O M U N I K A Č N Í A S L O H O V Á V Ý C H O V A	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru OSV	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji MV	Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru Využívá navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj MV	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů Zjišťuje, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Zkoumá důvěryhodnost digitálních informací, které vyhledá, a ověřuje informací z více zdrojů
		MV		

J A Z Y K O V Á V Ý C H O V A	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	
	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozlišuje a přikládá v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh			
	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami Využívá online slovníků				
	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí				
	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. Získá dovednosti a návyky spojené s psaním na dotykovém displeji. Orientuje se v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici a dodržuje základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi.				
MKV					

L I T E R Á R N Í V Ý C H O V A	Formuluje ústně i písemně dojmy za své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Porovnává různá zpracování téhož námětu v literární, dramatickém i filmovém zpracování	Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
	Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele Odlišuje vlastní a cizí obsah textu, vnímá problematiku autorství			
	Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře			

Učivo

Tematické okruhy	Ročník			
	6.	7.	8.	9.
K O M U N I K A Č N Í A S L O H O V Á V Ý C H O V A	* komunikace * inzerát, objednávka * vypravování * komunikační záměr mluvčího	* věcné čtení * věcné naslouchání (soustředěné) * manipulativní působení * jízdní řád * výtah	* diskuse * dialog x rozhovor * studijní čtení * čtení jako zdroj informací * vyhledávání	* zásady kultivovaného projevu * rétorika
	Komunikace asertivní komunikace, komunikační dovednosti, pozitivní komunikace, řešení konfliktů	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality různé typy sdělení, jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, hlavní rysy reprezentativnosti * leták, reklama * manipulativní komunikace	* referát * výklad * reportáž	* mimojazykové prostředky * připravený x nepřipravený projev
	* dopis * popis osoby * popis místa	Stavba mediálních sdělení příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnání titulních stran různých deníků) * přání anketa * charakteristika vizitka * životopis tabulka, přehledy, diagramy * příběh na téma slohové styly * popis obrázku blahopřání * popis pracovního postupu rčení * žádost * vyplnění formuláře * kvíz	* * * * * * *	* fejeton * úvaha * odborný text * pozvánka
	Práce v realizačním týmu, celoroční projekt – školní časopis			

J A Z Y K O V Á V Ý C H O V A	* podstatná jm.- význam, příslovce (stupňování) konkrétní, abstraktní předložky * slovesa – mluvnické kategorie- spojky třída, nepravidelná slovesa, částice dějová slovesa * zájmena * číslovky * přídavná jména (stupňování) * synonyma, homonyma, antonyma	* * * *	* projev psaný x mluvený * hlasová hygiena	* skloňování cizích jmen vlastních * slovanské jazyky	
	* původ čj – složky čj, spisovný jazyk, obecná čeština, slovanské jazyky, nářečí	* obohacování slovní zásoby			
	* jazykové příručky a práce s nimi				
	* skladebné dvojice, větné podřadné členy, základ věty	* stavba věty jednoduché * souvětí souřadné * přísudek, podmět, přísl. určení, předmět, přívlastek, doplněk	* souvětí		
	* psaní počátečních písmen jmen * čárka ve větě jednoduché přídavných jmen tvořených z vlastních jmen	* pravopis přídavných přívlastňovacích			
Multikulturalita, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost					

L I T E R Á R N Í V Ý C H O V A	* vlastní postřehy, zážitky, prožitky	* způsoby interpretace literárních a jiných děl * dramatizace	* vytváření vlastních textů * vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	* literatura hodnotná x konzumní
	* katalog * informační zdroje * knihovna		* volná reprodukce slyšeného nebo přečteného textu * reprodukce hlavních myšlenek * struktura literárního díla * jazyk literárního díla	* základní rysy výrazných individuálních stylů vybraných autorů
	* literární druhy a žánry (funkce)			
	* tropy a figury			
	* typičtí představitelé jednotlivých žánrů			
* literární směry a jejich představitelé (výběr z české i světové literatury)				

Pozn.: učivo se konkretizuje v interním plánu učitele pro daný ročník.

Anglický jazyk

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Obsahové vymezení	Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
Časové vymezení	2. ročník – 1 h týdně 3. – 9. ročník – 3 h týdně
Organizace	Tento předmět probíhá od 2. do 9. ročníku. Výuka probíhá převážně skupinově, kdy se spojují ročníky, dle organizačních možností, potřeb a úrovně žáků. Předmět se realizuje zpravidla formou vyučovacích hodin, může být realizován formou projektů nebo blokové výuky. Vyučovat lze v interiérech či exteriérech školy. Předmět prolínají výtvarné, hudební a dramatické činnosti.
Průřezová témata	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VEGS Multikulturní výchova – MKV
Cíl	„Nebát“ se komunikace v cizím jazyce v mluveném i psaném projevu.
Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k řešení problému a k učení:	
<ul style="list-style-type: none"> ● využívání česko-anglických a anglicko-českých slovníků (knižní podoba, internet) ● vedeme žáky k vyhledávání informací týkajících se slovní zásoby nebo objasnění gramatických jevů ● zadáváním úkolů během vyučování podněcujeme k samostatnému řešení problému ● práce s chybou ● zvládnout zdánlivě neřešitelné situace např. pokud nerozumím, dokázat si domyslet význam apod. 	
Kompetence sociální a personální:	
<ul style="list-style-type: none"> ● umožňujeme využívat prostory školy k prezentaci žákovských prací 	
Kompetence občanská:	
<ul style="list-style-type: none"> ● snažíme se s oporou o literaturu, internet, autentické materiály přiblížit kulturu a život v anglicky mluvících zemích a České republice ● vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti lidí odlišné kultury a způsobu života 	
Kompetence komunikativní:	
<ul style="list-style-type: none"> ● situacemi ze života (využití prvků dramatické výchovy) a prostřednictvím didaktických her podporujeme „chut“ pro komunikaci v cizím jazyce ● využíváme prvků dramatické výchovy pro navození běžných situací ze života, ve kterých by se měli umět domluvit ● pomocí otázek navozujeme konverzaci a nutíme žáky na otázky vhodně reagovat 	

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobní údajů

Anglický jazyk

Ročník / období / ...	Očekávané výstupy	Učivo (1. a 2. období)
1. stupeň, 1. období	ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí, pozdravy, barvy, škol a školní potřeby, abeceda, v parku a na hřišti, počasí, hračky a doprava, povolání, tělo, můj dům, safari, lesní zvířata, na farmě, počítání do 20, hodiny, jídlo mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného

		<p>repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění); I am Can you, I can I like There is, there are It is, they are a, an, the přítomný čas průběhový want want to be 3. osoba My, her, his This/that, These/those have got Put on, take off předložky - in, on, under, above, between, next to, by</p>
1. stupeň, 2. Období	<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ● rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ● rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>MLUVENÍ Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ● se zapojí do jednoduchých rozhovorů ● sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	

	<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>PSANÍ Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře 	
2. stupeň	<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>MLUVENÍ Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, kalendářní rok, čas a časové údaje, volný čas, kultura, sport, popis vzhledu člověka, tělo a péče o zdraví, pocity a nálady, jídlo a stravovací návyky, počasí, zvířata,

	<p>místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>PSANÍ</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí a České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
--	---	--

Německý jazyk

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Obsahové vymezení	Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

Časové vymezení	7. ročník – 1 h týdně 8. – 9. ročník – 3 h týdně
Organizace	Tento předmět probíhá od 7. do 9. ročníku. Výuka probíhá převážně skupinově, kdy se spojují ročníky, dle organizačních možností, potřeb a úrovně žáků. Předmět se realizuje zpravidla formou vyučovacích hodin, může být realizován formou projektů nebo blokové výuky. Vyučovat lze v interiérech či exteriérech školy. Předmět prolínají výtvarné, hudební a dramatické činnosti.
Průřezová témata	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VEGS Multikulturní výchova – MKV
Cíl	„Nebát“ se komunikace v cizím jazyce v mluveném i psaném projevu.
Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k řešení problému a k učení:	
<ul style="list-style-type: none"> ● využívání česko-anglických a anglicko-českých slovníků (knižní podoba, internet) ● vedeme žáky k vyhledávání informací týkajících se slovní zásoby nebo objasnění gramatických jevů ● zadáváním úkolů během vyučování podněcujeme k samostatnému řešení problému 	
Kompetence sociální a personální:	
<ul style="list-style-type: none"> ● umožňujeme využívat prostory školy k prezentaci žákovských prací 	
Kompetence občanská:	
<ul style="list-style-type: none"> ● snažíme se s oporou o literaturu, internet, autentické materiály přiblížit kulturu a život v anglicky mluvících zemích a České republice ● vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti lidí odlišné kultury a způsobu života 	
Kompetence komunikativní:	
<ul style="list-style-type: none"> ● situacemi ze života (využití prvků dramatické výchovy) a prostřednictvím didaktických her podporujeme „chut“ pro komunikaci v cizím jazyce ● využíváme prvků dramatické výchovy pro navození běžných situací ze života, ve kterých by se měli umět domluvit ● pomocí otázek navozujeme konverzaci a nutíme žáky na otázky vhodně reagovat 	
Kompetence digitální:	
<ul style="list-style-type: none"> ● vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje ● vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu ● vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů 	

- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobní údajů

Německý jazyk

Ročník / období / ...	Očekávané výstupy	Učivo
2. stupeň	<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák</p>	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>PSANÍ</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	
--	--	--

Anglický jazyk

Vzdělávací obor	Další cizí jazyk
Obsahové vymezení	Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
Časové vymezení	7. roč – 1 hodina týdně 8. a 9. roč. – 3 hodiny týdně
Organizace	Tento předmět probíhá od 7. (pokud je v daném školním roce ve 7. ročníku realizován - alternativa s německým jazykem) do 9. ročníku. Výuka probíhá převážně skupinově (či individuálně), kdy se spojují ročníky, dle organizačních možností, potřeb a úrovně

Anglický jazyk (další cizí jazyk) – 7. – 9. ročník

	žáků. Tento předmět se realizuje zpravidla formou vyučovacích hodin, může být realizován formou projektů nebo blokové výuky. Vyučovat lze v interiérech (učebna s možností využití výukových softwarů) či exteriérech školy. Předmět prolínají výtvarné, hudební a dramatické činnosti.
Cíl	„nebát“ se komunikace v cizím jazyce v mluveném i psaném projevu.

Výchovné a vzdělávací strategie

7. ročník		Kompetence k řešení problémů a k učení:		Využíváním českých a anglických a	
výstup RVP	anglicko-českých výstup RVP	českých výstup RVP	knížní publikace	interaktivní, internet) učivo	učivo
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	* podstatná jména, člen určitý a neurčitý, jednoduché a množné číslo, zájmových prací.	Rozumí každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	* poslech autentických materiálů, četba z knihy, píseň	Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledává potřebnou informaci a odpovídá na otázku	* překlad - texty v učebnicích, autentické materiály, literatura v angličtině, anglické písně, internet
	Kompetence sociální a personální:				Umožňujeme využívat prostory školy k prezentaci
	Kompetence občanská:				Snažíme se s oporou o literaturu, internet, autentické materiály přiblížit kulturu a život v anglicky mluvících zemích, tím vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti lidí odlišné kultury a způsobu života.
	Kompetence komunikativní:				Situacemi ze života (využití prvků dramatické výchovy) a prostřednictvím didaktických her podporujeme „chuť“ pro komunikaci v cizím jazyce. Využíváme prvků dramatické výchovy pro navození běžných situací ze života, ve kterých bychom měli umět domluvit. Pomocí otázek navozujeme konverzaci a nutíme žáky na otázky srozumitelně reagovat
Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	* anglická abeceda * anglicko-český, česko-anglický slovník, interaktivní slovník, výkladový slovník, internet	Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	* pozdravy, žádost a poděkování * představování vrstevníků a členů rodiny * popis bydliště a rodiny * pocity, omluva	Reprodukuje ústně i písemně obsah obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	* reprodukce textu, promluvy a konverzace * modální slovesa * some x any * zájmena - osobní, neurčitá, přivlastňovací (samostatná), ukazovací * člen určitý a neurčitý
7. – 9. ročník					
výstup RVP			učivo		
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby			* slovní zásoba – číslovky, idiomy, dny v týdnu, škola, úrazy, tělo, sporty, oblečení, rodina, dům, měsíce, zima, léto, hodiny, míry, číslovky – násobné, třída, Vánoce, zájmy, jídlo, restaurace, doprava, ve městě, hudba * čtení – texty v učebnicích, autentické materiály, literatura v angličtině		

<p>Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět</p>	<ul style="list-style-type: none"> * sloveso – to be , to have – otázka, zápor, * počítatelná a nepočítatelná podst. jm. * příslovce * rozkazovací způsob * gerundium * přítomný čas průběhový * přivlastňovací zájmena * budoucí čas * minulý čas * přídavná jména – stupňování * český nevyjádřený podmět * souvětí podřadné * otázka s pomocným slovesem
---	--

Německý jazyk

Vzdělávací obor – další cizí jazyk

Obsahové vymezení:

Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, učí je toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. S německy mluvícími zeměmi a jejich kulturou se žáci seznámí průběžně v 7. – 9. ročníku v průřezových tématech: výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a v multikulturní výchově.

Časová dotace:

Výuka předmětu probíhá 1 hodinu týdně v 7.ročníku, 3 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku pokud je v daném školním roce realizován (alternativa s anglickým jazykem).

Organizace:

Tento předmět probíhá převážně skupinově, kdy se spojují ročníky, dle organizačních možností, potřeb a úrovně žáků. Při výuce se respektují individuálně vzdělávací plány a dosažená úroveň.

Výuka převládá v interiéru školy, dle potřeby a počasí i v exteriéru a je rozšířena občasnými návštěvami pohraničních německých škol a různými výlety do Německa.

Do vyučovacího předmětu jsou zahrnuta **průřezová témata:**

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (**VEGS**)

Multikulturní výchova (**MKV**)

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Seznámení se s cizím jazykem nejprve v jeho sluchové podobě, osvojení základních zvukových návyků pomocí audio nebo video nahrávek, osvojení základních výslovnostních návyků, elementárních jazykových struktur a nejfrekventovanějších lexikálních jednotek.

Kompetence k řešení problému:

Hodiny jsou vedeny v příslušném jazyce zpočátku imitativními cvičeními, od nichž se pozvolna přechází k mikrodialogům memorovaným a posléze obměňovaným. Při výuce se využívá PC a

formou hry názorný materiál (pracovní listy) na memorování říkanek, básniček, písniček. Využívá se především párových forem práce.

Kompetence komunikativní:

Důraz je kladen na komunikativní zvládnutí obecného jazyka. Žáci jsou vedeni k získání dovednosti dorozumět se v základních životních situacích, k získání vhodného slovního materiálu k nejčastějším tématům rozhovoru (např. rodina, bydlení, volný čas apod.) a k seznámení se s některými reáliemi německy hovořících zemí. Důraz je také kladen na porozumění čteného textu na jejich jazykové úrovni.

Německý jazyk (další cizí jazyk) – 7. – 9. ročník

Roč.	Výstup	Průřezové téma	Učivo
7.- 9.	<p>Receptivní řečové dovednosti -vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby -rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám -rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje -rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku -používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</p> <p>Produktivní řečové dovednosti -sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formuláře -reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace -napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti -zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných</p>	<p>MKV: Multikulturalit a</p> <p>VEGS: Evropa a svět nás zajímá</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozdravy, poděkování, představování - věta jednoduchá - pořádek slov ve větě - adresa, blahopřání - domov - rodina - škola - volný čas a zájmová činnost - tvorba otázky a záporu - pozdrav a dopis z prázdnin - omluva - žádost - tradice a zvyky - svátky - důležité zeměpisné údaje - synonyma, antonyma - význam slov v kontextu

	výrazů, poskytnete požadované informace		
--	---	--	--

Matematika

Vzdělávací obor: *Matematika a její aplikace*

(22 hodin 1. st., 16 hodin 2. st.)

Obsahové vymezení: Tematické okruhy :

1. stupeň	2. stupeň
Číslo a početní operace	Číslo a proměnná
Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a prostoru Nestandardní aplikační úlohy a problémy	

Časová dotace: (ročník/počet hodin týdně)

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
4	4	4	5	5	22
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		celkem
4	4	4	4		16

Organizace:

Zpravidla formou vyučovací hodiny, možnost spojení v rámci bloku s jinými předměty. V obojím případě je též možné dle zvážení vyučujícího a podmínek vyučovat v bloku, kdy necelá hodinová dotace je rozmělněna do jednotlivých hodin matematiky. Vytvořené výukové jednotky nejsou časově totožné s vyučovací hodinou 45 minut. Lze vytvářet skupiny žáků z různých tříd.

Cíl:

Rozvoj logického myšlení, představivosti, paměti a důvěry ve vlastní schopnosti. Používání znalostí (číselného vyjadřování) v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problémů – Rozvíjíme logiku a její uplatňování (slovní logické úlohy, rébusy s čísly, plošná a prostorová představivost). Motivujeme žáky, aby se nenechali odradit. Na složitě vypadajícím zadání poukazujeme na možnost jednoduchého řešení. Necháváme žáky zvolit si své tempo. Žádná snaha není marná. Dojde-li k chybnému řešení, pracujeme s chybou, vyhledáme ji společně (či žák sám) a řešení pokračuje dál. Pro procvičení je zadána podobná úloha.

Kompetence k učení, kompetence pracovní – Poukazujeme na žákův pokrok a možné cesty ke zdokonalování. Podporujeme žákovo vlastní plánování práce. Využíváme výukový software. Individuálním přístupem vybíráme vhodné způsoby pro efektivní učení.

Kompetence komunikativní, sociální a personální – Při kooperativním učení volíme vhodnou komunikaci (sdílujeme, vysvětlujeme, doučujeme). Při nejasnostech, pochybách a pochybení se musí žák umět ptát, naslouchat i diskutovat. Učíme žáky číst grafy, tabulky (statistické údaje, závislosti), různé druhy zadání.

Poznámky ke vzdělávacímu obsahu předmětu Matematika:

Převzaté očekávané výstupy z RVP ZV jsou upřesněny učivem, tzn. že stejný výstup se objevuje několika ročnících, ale pokaždé je vymezen učivem. Je z něj tedy závazná daném ročníku pouze vymezená část.

- na 1. stupni je veškeré učivo myšleno v oboru přirozených čísel
- kurzívou ve výstupech je konkretizován obor přirozených čísel (např. do 20)
- geometrie – ve 4. ročníku O znamená obvod

- na 2. stupni

- **tučným písmem** jsou psány (převzaty) očekávané výstupy z RVP pro základní vzdělávání
- *kurzívou* jsou v očekávaných výstupech šesté třídy upřesněny ročníkové výstupy.
- očekávané výstupy a učivo jsou charakterizovány pro daný ročník, ale v ( ) je uvedeno období. Toto období je závazné, dává možnost interních změn – přesunů.

Matematika – 1 – 5. ročník

Roč.	1.	2.	3.	4.	5.
O Č E K Á V A N É V Ý S T U P Y	Používá přirozená čísla při k modelování reál. sit., počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Čte, zapisuje, zobrazí na čís.ose a porovnává čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, provádí z paměti jedn. poč. operace <i>do 20</i> . Orientuje se v čase. Geo: Znázorní základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich umístění.	Čte, zapisuje, zobrazí na číselné ose a porovnává čísla, provádí z paměti jedn. poč. operace <i>do 100</i> . Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Geo: Porovnává velikost útvarů, modeluje jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich zastoupení.	Čte, zapisuje a porovnává čísla. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <i>do 1000</i> . Provádí písemné početní operace. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. Provádí jednoduché převody jednotek času. Geo: Měří a odhaduje délku úsečky. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Čte, zapisuje a porovnává čísla. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace <i>do milionu</i> . Zaokrouhluje, provádí odhady a kontroluje výsledky poč. operací. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. Geo: Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary. Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lom.čáry, O mnohoúhelníku. Sestrojí rovnoběžky, kolmice.	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Využívá při pamětném i písemném počítání sčítání a násobení. Vyhledává, sbírá a třídí data. Geo: Znázorní osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti, určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.

U Č I V O	<p>Do 20 Zápis a čtení čísel do 20, + a – do 20, < > =.</p> <p>Rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník), orientace v prostoru (kde se útvar nachází), ciferník.</p>	<p>Do 100 Zápis a čtení čísel, + a – desítek, dvojcif. a jednocif.č., zaokrouhlování, násobilka 2, 3, 4, 5,10. Log. úlohy na „zvětším, zmenším ...krát, o...“.</p> <p>Rovinné útvary (viz 1. roč. + úsečka, přímka, polopřímka, lomená, křivá čára) a jednoduchá tělesa (koule, krychle, kvádr, válec).</p>	<p>Do 1000 Zápis a čtení čísel, násobilka 6,7,8, 9,užití. Zaokrouhlování. Písemné sčítání a odčítání. Kontrola výpočtů na kalkulátoru.</p> <p>Rýsování úseček dané délky, kružnice - poloměr,průměr, jednoduchá tělesa – koule, kužel; jehlan, krychle, kvádr – vrchol, stěna, hrana. Skládanky z těles – stavebnice. Logické úlohy s časovými údaji (převody).</p>	<p>Do milionu Zápis a čtení čísel.Písemné + a -Písemné násobení dvoj a trojciferným číslem.. Zaokrouhlování. Dělení se zbytkem v oboru násobilky. Pís. ; jednocif. čís. Římské číslice. Tabulky a grafy.</p> <p>Rýsování základních rovinných útvarů. Grafický+ - úseček, mnohoúhelníky, kolmice, rovnoběžky, osa úsečky. Obsah a obvod čtverce a obdélníka. Jednotky délky.</p>	<p>Nad milion Zápis a čtení čísel. Písemné + a -. Písemné dělení dvojciferným číslem. Zaokrouhlování. Jednotky času, (jednoduché převody), jízdní řády. Jednoduchá představa zlomků (1/4, 1/2, 3/4 - užití). Rýsování –rovnoramenný a rovnoramenný trojúhelník (i pomocí kružítka), osově souměrné útvary, obsahy a obvody obrazců složených ze čtverců a obdélníků.. Základ. jednotky obsahu.</p>
----------------------------------	---	--	--	---	---

Matematika – 6. – 9. ročník

Očekávané výstupy 6. ročník (6. – 7. ročník)	Učivo
<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Čte je a zapisuje, vyhledává a hodnotí číselné údaje. Uvádí příklady reálných situací. Vytváří si představu o velikosti čísel, porovnává je.</p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).</p> <p>Užívá jednoduché vztahy mezi těmito vyjádřeními.</p> <p>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.</p> <p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic</p> <p>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a přirozených čísel</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu. Používá písmena nebo znaky při výpočtech neznámých čísel.</p> <p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat.</p> <p>Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.</p> <p>Vytváří tabulku, sestrojí graf závislosti daných slovně, tabulkou, dokáže přečíst údaje z grafů.</p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá různá řešení předkládaných situací.</p>	<p>Přirozená čísla, celá čísla – číselná osa, čísla navzájem opačná, teploměr, dluhy, trestné body, ... Znárodnování a porovnávání čísel. Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě. Slovní úloha a její zápis. Počítání se závorkami.</p> <p>Zlomky a procenta (vytváření představ, jednoduché znázornění), desetinná čísla – počítání z paměti ($43,5 \cdot 100$, $875 : 1000$), písemně, pomocí kalkulátoru. Příklady jednoduchých zlomků.</p> <p>Užití jednoduchých vztahů mezi deset.č., zlomky a procenty ($0,25 = \frac{1}{4} = 25\%$) na příkladech z praxe.</p> <p>Zaokrouhlování a odhady – měření délek (m, cm, mm), odhadování výsledků.</p> <p>Slovní úloha a její zápis, zápis údajů pomocí neznámé (písmenem, např. zvětším-li polovinu neznámého čísla o 5, dostanu 20), rovnice ($2x + 4 = 10$), zkouška rovnice dosazením.</p> <p>Slovní a symbolické vyjádření vztahů, proměnná, výraz. Dosazování do výrazu.</p> <p>Vyplňování tabulek ($x = 1, 2, \dots, y = x + 2$).</p> <p>Různé typy grafů, vytváření a dosazování do tabulek - příklady z praxe (výdaje, přehledy o cenách, kolik hodin, minut má rok, kolik km ujdeš za...).</p> <p>Tabulky, funkce a její graf, pravoúhlá soustava souřadnic, přímá, nepřímá úměrnost.</p> <p>Aritmetický průměr, logické a netradiční úlohy, číselné řady, rébusy</p>

Matematika - geometrie - 6. ročník

Očekávané výstupy (6. – 7. ročník)	Učivo
<p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Poznává geom. útvary (pojmy), rýsuje geom. tvary, měří úsečky, zná a využívá vlastnosti čtyřúhelníků (konstrukce). Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.</p>	<p>Čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, lichoběžník, rovnoběžník) – strana, vrchol, úhlopříčka, úhel. Kružnice – střed, poloměr, průměr; kruh. Trojúhelník – rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý. Úhly- konstrukce velikosti 90°, 60°, 45°, 30° bez úhломěru. Přímka, polopřímka, úsečka a její délka – odhad, měření, zaokrouhlování, převádění jednotek, osa úsečky. Obvod a obsah čtverce, obdélníku a pravoúhlého trojúhelníku.</p>

Matematika - geometrie - 7. ročník

Očekávané výstupy (7. – 8. ročník)	Učivo
<p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Načrtne a sestrojí obraz těles v rovině, síť základních těles. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Řeší úlohy na prostorovou představivost. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy.</p>	<p>Konstrukce trojúhelníků (a její zápis), vnitřní úhly (trojúhelníku a čtyřúhelníku – součet). Dělení úsečky v daném poměru. Vlastnosti rovinných útvarů (dle vlastností určit útvar a naopak). Nerovnost, podobnost, shodnost trojúhelníků (sss, sus, usu). Druhy úhlů, sestrojení úhlů, měření a přenášení úhlů, osa úhlu. Obvod a obsah - trojúhelníku, výška trojúhelníku (daná), - čtyřúhelníků (kosočtverec, kosodélník, lichoběžník) Převody vhodných jednotek. Krychle, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel, koule. Krychle, kvádr, hranol, jehlan ; jejich síť. Objem a povrch krychle a kvádrů. Kreslení půdorysů, nárysů a bokorysů těles (staveb z těles). Řešení úloh z praktického života.</p>

Očekávané výstupy 7. ročník (7. – 8. ročník)	Učivo
<p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.</p> <p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel.</p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem. Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Pracuje s měřítky map a plánů. Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.</p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.</p>	<p>Násobek, dělitel - určování násobků a dělitelů čísla, prvočíslo – rozklad čísla na prvočísla. Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel – jejich určování. Využití ve slovních úlohách. Celek a část, zlomek – rozšiřování a krácení zlomků. Desetinná čísla, racionální čísla – užití k vyjádření části celku, zaokrouhlování desetinných čísel. Početní operace s rac. č. (+, -, x, : zlomků, desetinných č.) i na kalkulátoru. Porovnávání rac. č. zapsaných různým způsobem ($7/10 = 7:10 = 0,7$) jejich znázorňování na číselné ose.</p> <p>Poměr dvou čísel, úměra, přímá a nepřímá úměrnost – řešení slovních úloh trojčlenkou. Měřítko map a plánů, slovní úlohy na reálném základě. Procenta (procento, promile), základ, procentová část, řešení úloh na určení počtu procent, procentové části a základu. Lineární rovnice s racionálními koeficienty, úpravy rovnice, zkouška. Řešení úloh z praxe. Přímá úměrnost (ve tvaru $y = 3x$), graf přímé úměrnosti. Nepřímá úměrnost (ve tvaru $y = 4/x$), graf nepřímé úměrnosti. Konstrukce tabulek a grafů, příklady rostoucích a klesajících funkcí, čtení informací z grafu funkcí. Logické úsudkové a netradiční úlohy, rébusy.</p>

Očekávané výstupy 8.ročník (8. – 9. ročník)	Učivo
<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel.</p> <p>Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.</p> <p>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.</p>	<p>Řešení numericky náročnějších lineárních rovnic např. $3x - (5 - 2x) = 6x - 7$.</p> <p>Druhá mocnina a odmocnina kladného čísla – jednoduché typy z paměti, písemným násobením, kalkulátorem. Zaokrouhlování reálných čísel (racionálních a iracionálních – nelze vyjádřit přesná hodnota např. odmocnina 2). Výpočty délky stran čtverce s obsahem ....</p> <p>Zápisy čísel (např. číslo o 3 větší než polovina čísla a, násobek 5). Součet, rozdíl a součin mnohočlenů. Násobení mnohočlenu číslem, vytýkání z mnohočlenu. Číselné zápisy slovních vyjádření – slovní úlohy, jejich řešení, příklady závislostí z prakt. života, tabulky, grafy, diagramy.</p>

Matematika - geometrie - 8. ročník

Očekávané výstupy (8. – 9. ročník)	Učivo
<p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Analyzuje a řeší aplikační geom. úlohy s využitím mat. aparátu.</p>	<p>Pythagorova věta. Užití Pyth. věty – výpočet délky třetí strany pravoúhlého trojúhelníku, délky úhlopříčky ve čtverci a v obdélníku, využití při výpočtu obsahu trojúhelníku. Thaletova kružnice. Kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná (těžnice). Osa úsečky, úhlu, sečna, tečna, Thalet. k., množiny středů kružnic.</p> <p>Osová a středová souměrnost – konstrukční úlohy.</p> <p>Obvod a obsah kruhu. Povrch a objem válce, síť válce, aplikační úlohy (spotřeba mat,...). Početně - konstrukční úlohy.</p>

Očekávané výstupy 9. ročník	Učivo
<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Vyjádří funkční vztah rovnicí. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů, s využitím proměnných. Vyjádří funkční vztah grafem. Určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.</p>	<p>Řešení numericky náročnějších lineárních rovnic. Soustava dvou lin. rovnic o dvou neznámých. Dosazovací a sčítací metoda řešení soustav. Slovní úlohy. Znázornění všech dvojic $[x, y]$, pro něž platí např. $2x + y = 4$, slovní úlohy. Grafické řešení soustavy lin. rovnic. Úprava algebraických výrazů, vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$, výpočet neznámé ze vzorce, lomené výrazy, užití v praxi – slovní úlohy.</p>

Matematika - geometrie - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů, objem a povrch těles. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>	<p>Přehled, shrnutí a prohloubení učiva. Výpočty s užitím Pyth. věty.. Povrch a objem kužele, koule. Aplikační úlohy (z technické praxe, objemy prostorů, úlohy s %, zvětšení, zmenšení daného rovinného útvaru, ...). Logické a netradiční geometrické úlohy, modelování těles, geometrie na stavbě, náčrty...</p>

Informatika

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Časové a obsahové vymezení:

Ročník	Časová dotace (h/týden)	Vzdělávací obsah
4.	1	data, informace a modelování, algoritmizace a programování, informační systémy, digitální technologie
5.	1	
6.	1	
7.	1	
8.	1	
9.	1	

Organizace:

Běžná vyučovací hodina, 45 min.

Pojetí vyučovacího předmětu na škole:

Hlavním cílem předmětu Informatika je umožnit žákům učit se vyhledávat informace pomocí ICT a dále tyto informace používat. Dílčími cíly jsou schopnosti žáků ovládat práci s textovým a grafickým editorem nebo jiným „software“ dle potřeb a zájmu žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení

- vyhledáváním informací skrze internet vedeme žáky k osvojení si patřičných dovedností

kompetence komunikativní

- práci s ICT rozšiřujeme komunikační schopnosti žáků

kompetence pracovní

- seznamováním s počítačovým prostředím a s širokou škálou možností jeho využití motivujeme žáky k používání ICT i v dalších etapách života

kompetence digitální

-přímo působí na rozvoj schopnosti práce s digitálními technologiemi

Informatika – 4. – 9. ročník

Období	Očekávané výstupy	Učivo
--------	-------------------	-------

<p>4.r-5.r.</p>	<p>uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</p> <p>popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu</p> <p>sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p> <p>ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p> <p>v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</p> <p>pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p> <p>najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</p> <p>propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p> <p>dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<p>Data, informace</p> <p>Kódování a přenos dat</p> <p>Modelování</p> <p>Řešení problému krokováním</p> <p>Programování</p> <p>Kontrola řešení</p> <p>Systemy</p> <p>Práce se strukturovanými daty</p> <p>Hardware a software</p> <p>Počítačové sítě</p> <p>Bezpečnost</p>
<p>6.r.-9.r.</p>	<p>získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</p> <p>navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</p> <p>vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p> <p>zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p> <p>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p>	<p>Data, informace</p> <p>Kódování a přenos dat</p> <p>Modelování</p> <p>Algoritmizace</p> <p>Programování</p> <p>Kontrola</p> <p>Tvorba digitálního obsahu</p>

	<p>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p> <p>vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p> <p>nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p> <p>vymezi problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p> <p>sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p> <p>popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p> <p>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p> <p>vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<p>Informační systémy</p> <p>Návrh a tvorba evidence dat</p> <p>Hromadné zpracování dat</p> <p>Hardware a software</p> <p>Počítačové sítě</p> <p>Řešení technických problémů</p> <p>Bezpečnost</p> <p>Digitální identita</p>
--	---	--

Pozn. - zaznamenané učivo je uváděno v obecné rovině, záleží na učiteli a žácích, jaká část z daného učebního celku bude preferována. K dalšímu rozpracování dochází po domluvě žáků s učitelem dle nápadů.

Svět v člověku

Vzdělávací obor:

Výchova k občanství

Výchova ke zdraví

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy: I. cyklus -	Člověk ve společnosti
II. cyklus -	Člověk jako jedinec
III. cyklus -	Stát a hospodářství
	Stát a právo
IV. cyklus -	Mezinárodní vztahy, globální svět
	Výchova ke zdraví

Časová dotace:

6. – 8. ročník - 1 hodina týdně, 9. ročník – 2 hodiny týdně

Organizace:

Tento předmět volně navazuje na předmět „Člověk a jeho svět“ na 1. stupni. Realizuje se formou vyučovacích hodin či bloků ve čtyřletých cyklech (viz výše) z důvodu možnosti spojování ročníků. Žáci mohou být spojováni (jedna či více menších diskusních skupin) buď po ročnících, nebo do skupinek smíšených (z různých tříd, ročníků). Žák v období 6. – 9.r. prochází všemi cykly. Pořadí cyklů I. – IV. není závazné. Výuka probíhá převážně formou sociálně psychologických her, projektů, skupinové práce, diskusního fóra, ale i mimoškolními akcemi nebo poznávacími zájezdy.

Do vyučovacího předmětu jsou zahrnuta **průřezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova (**OSV**)

Výchova demokratického občana (**VDO**)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (**VEGS**)

Mediální výchova (**MV**)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k řešení problémů

Žáky vyzýváme sehráním krátké scénky či přednesem nějakého příběhu k samostatné úvaze nad daným tématem. Problém na dané téma pak společně formulujeme v podobě diskuse. Návodnými otázkami se snažíme žáky vést k samostatnému přemýšlení a hledání vlastních odpovědí.

Kompetence komunikativní

Podporujeme konstruktivní dialog mezi žáky a vytváříme podmínky pro obhajobu vlastního názoru. Dbáme na správné vyjadřování žáka. Vyzýváme žáky ke vzájemnému rozhovoru a naslouchání, k reakci na názor druhého a ke hledání více vlastních názorů na prodiskutované téma. Vytváříme se žáky správné, obsahově hodnotné a celkově uspořádané odpovědi na otázky (formou dotazníků, předkládané k daným tématům).

Kompetence sociální, personální a občanská

Vzhledem k věkovému složení skupin dodržováním vzájemné tolerance a spolupráce hledáme cesty k sobě navzájem a k pochopení a uznání názoru, jehož obsah je v rozporu s názorem vlastním.

Na příkladech z praxe a exkurzemi do různých institucí (návštěva soudu, policie, pozváním hostů - odborníků do výuky apod.) vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k vlastnímu občanskému životu a závazkům a povinnostem z něho plynoucích. Vyhledáváním informací ve školní knihovně, na PC, formou projektů (den etnik) si žáci uvědomují potřebu soužití s ostatními lidmi v ohleduplnosti a přijetí jiných kultur a duchovních hodnot.

Svět v člověku – 6. – 9. ročník

Stát a hospodářství		
Roč	Očekávané výstupy	Učivo
6.-9.	<p>-rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady</p> <p>-objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání</p> <p>-dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</p> <p>-vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí</p> <p>-rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu</p>	<p>Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení; rozpočet rodiny, státu; význam daní</p> <p>Banky</p> <p>Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost</p> <p>Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání</p>

Výchova ke zdraví		
Roč.	Očekávané výstupy	Učivo

<p>6.-9.</p>	<p>- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojování základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p> <p>- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí</p> <p>- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>- dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>Tělesná a duševní hygiena – zásady Činitele ovlivňující zdraví, sociální dopad</p> <p>Režim dne</p> <p>Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy</p> <p>Civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče, vlastní aktivitou ke zdraví</p> <p>Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); zdravotní preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících vztahů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)</p> <p>Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení</p> <p>Psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p> <p>Skruté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana, a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu</p>
---------------------	---	---

Člověk ve společnosti		
Roč.	Očekávané výstupy	Průřezové téma Učivo

<p>6.-9.</p>	<p>- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p><i>- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</i></p> <p>- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi, v situacích ohrožení, při mimořádných událostech poskytnout adekvátní první pomoc</p> <p>- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p><i>- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)</i></p> <p>- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p> <p>- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p><i>- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, medií a sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</i></p>	<p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Kooperace, kompetice OSV - komunikace</p> <p>VDO - Formy participace občanů v politickém životě OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu MV – Stavba mediálních sdělení MV – Kritické čtení, vnímání mediálního sdělení</p>	<p>Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, pravidla, normy; vklad vzdělání pro život občan jako zodpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti</p> <p>- Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p> <p>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích</p> <p>Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelné pohromy, terorismus</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p> <p>Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p> <p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti – principy soužití s minoritami</p> <p>Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá.</p> <p>Vnímání autora mediálních sdělení - identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci, bulvár, informativní sdělení, podstata mediálního sdělení – cíle a pravidla; reklamní sdělení</p> <p>Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p>
--------------	---	---	--

Pozn.: očekávané výstupy psané kurzívou jsou výstupy ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví

Člověk jako jedinec			
Roč.	Očekávané výstupy	Průřezové téma	Učivo

<p>6.-9.</p>	<p>-objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>-posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>-dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>-rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>-popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p><i>-projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i></p> <p><i>-optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i></p> <p><i>-v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíly mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</i></p>	<p>OSV – Sebepoznání, sebepojetí</p> <p>OSV – Seberegulace, sebeorganizace</p> <p>OSV – Poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	<p>Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>Morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <p>Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezvědomí; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p> <p>Auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky</p> <p>Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečností, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny</p> <p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p> <p>Bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích</p>
---------------------	---	--	---

Pozn.: očekávané výstupy psané kurzívou jsou výstupy ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví

Mezinárodní vztahy, globální svět			
Roč	Očekávané výstupy	Průřezové téma	Učivo
.			

6.-9.	<p>-popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>-uvede některé mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy</p> <p>-uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <p>-uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>-objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p> <p>-uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání</p>	<p>VEGS - Objevujeme svět a Evropu</p> <p>VEGS - Jsme Evropané</p> <p>VEGS - Jsme Evropané</p>	<p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p> <p>– instituce EU a jejich fungování</p> <p>- životní styl a vzdělávání mladých Evropanů</p> <p>- mezinárodní setkávání</p> <p>– čtyři svobody a jejich dopad na život jedince</p> <p>– mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže</p> <p>– co Evropu spojuje a co jí rozděluje</p> <p>Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (RE, NATO, OSN aj.)</p> <p>Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy, způsoby jejich řešení</p>
-------	---	---	--

Stát a právo		
Roč.	Očekávané výstupy	Průřezové téma
		Učivo

<p>6.-9.</p>	<p>-rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>-rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>-objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>-vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>-přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>-provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>-dodrží právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>-rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestních činů</p> <p>-rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p>	<p>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VDO - Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VDO - Občan, občanská společnost a stát</p>	<p>Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce</p> <p>Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam – demokracie jako protiva diktatury a anarchie</p> <p>-význam a formy voleb do zastupitelstev – volební systémy a demokratické volby a politika</p> <p>Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; – listina základních práv a svobod, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; styk s úřady</p> <p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>
---------------------	---	--	---

Člověk a svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Obsahové vymezení:

Obsah se týká člověka, společnosti, vlasti, přírody, zdraví a kultury. Žáci se seznamují pokud možno prakticky s těmito běžnými tématy, rozvíjejí své dovednosti, znalosti, poznatky a zkušenosti získané v rodině, přírodě, okolí a z informačních zdrojů. Vzhledem k ekologickému zaměření školy je celým předmětem protkán celoškolský projekt „Poznávám, a proto vím“. Cílem je naučit děti vnímat klady a záporny dění kolem sebe, jakož i jednoduchost a krásu v běžném životě a v přírodě.

Tématické okruhy: Lidé kolem nás
Místo kde žijeme
Lidé a čas
Rozmanitost přírody
Člověk a jeho zdraví

Časová dotace: 1. – 3. ročník 2 hodiny týdně
4. – 5. ročník 3 hodiny týdně

Organizace:

Tento předmět je koncipován pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. V realizaci převažuje vyučovací hodina se začleňováním dlouhodobého projektu „Poznávám, a proto vím“ (viz. Průřezové téma Enviromentální výchova - příloha). Některá výuka bude probíhat v rámci výletů – terénní práce (krátkodobé projekty), v přílehlých prostorách školy (sad, zahrádka, dvorek, dílna). V daném předmětu dochází ke spojování žáků z různých ročníků. Podle organizačních možností se může daná skupina ještě dělit.

Průřezová témata:

Mediální výchova – **MV**
Výchova demokratického občana – **VDO**
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – **VEGS**
Enviromentální výchova – **EV**
Osobnostní a sociální výchova – **OSV**

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Vyhledáváním a tříděním informací vedeme žáky k zápisům srozumitelných poznámek. Poskytujeme výběr informačních zdrojů a motivujeme žáky k vyhledávání informací k dané problematice.

Kompetence k řešení problémů

Poukazováním na příklady z každodenního života vedeme žáky k zamýšlení se nad problémy lidského soužití a k nutnosti hledání možných zlepšení.

Vytváříme společně se žáky pravidla skupinové práce pro efektivní rozdělování úkolů. Připravujeme společně modelové situace a objevujeme různé varianty řešení.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k obhajobě vlastního názoru, ke vzájemné toleranci, schopnosti naslouchat druhým a ke vhodnému reagování.

Kompetence sociální a personální

Seznamujeme žáky s etikou a morálkou a společně vytváříme pravidla vzájemného chování ve skupině a důsledně dbáme na jejich respektování.

Vedeme k toleranci k menšinám, integrovaným žákům a ke vzájemné toleranci.

Kompetence občanská

Z každodenního života vedeme žáky k zamýšlení se nad základními enviromentálními problémy.

Vytváříme modelové situace - vyprovokováním k obhajobě svých práv, při postupném uvědomování svých závazků (jsem občanem společnosti).

Kompetence pracovní

Seznamujeme žáky s bezpečností práce (z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých) a případným poskytnutím první pomoci.

Člověk a svět – 1. – 5. ročník

Téma	Ročník	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Lidé kolem nás	1. - 3.	-rolišuje příbuzenské vztahy v rodině, role určitých příslušníků	-příbuzenství a mezigenerační vztahy, funkce rodiny. Rodina a širší okolí, mezilidské vztahy (rozmanitost národů ve světě – OSV) VDO: Práva dítěte, povinnosti a práva žáka, školy VEGS: Život dětí v jiných zemích	OSV: Poznávání lidí a mezilidské vztahy VDO: Občan, občanská společnost a stát VEGS: Evropa a svět nás zajímá
		-zná význam různých povolání, jejich potřebu, rozlišuje různé pracovní činnosti	-práce – (duševní, fyzická) druhy zaměstnání, důležitost různých profesí VDO: Základní lidská práva MV: Média – důležitost, rozdělení	MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VDO: Občan, občanská společnost a stát
		-projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků i ostatních spoluobčanů. Uznává jejich přednosti a nedostatky	-mezilidské vztahy, komunikace mezi lidmi, vlastnosti lidí, odlišnosti, pomoc nesnášenlivost mezi lidmi MV: Tisk, televize, rozhlas, reklama VDO: Občanské povinnosti a práva VEGS: Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	MV: Fungování a vliv médií ve společnosti VDO: Občan, občanská společnost a stát VEGS: Evropa a svět nás zajímá OSV: Kooperace a kompetice
	4. - 5.	-žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	-soužití lidí – mezilidské vztahy (OSV), komunikace, obchod, zájmové spolky, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“	OSV: Mezilidské vztahy
		-rolišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popř.připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	-chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie, přiznání omylu, dohoda se spolužáky	OSV: Občan, občanská společnost a stát
		-rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	-právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, duševních hodnot (OSV)	
		-rolišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích	-vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; peníze - užití	
		-poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	-základní globální problémy – sociální problémy, konzumní společnost, globální problémy přírodního prostředí (EV)	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<p><i>Poznámka: V rámci předmětu Čl. a svět probíhají projekty „Výročí, lidové zvyky – pojmosloví“ u nás (ČR) a mimo ČR. Tyto projekty (název se může měnit) budou celoškolsní formou malých projektů v průběhu roku, v rozmezí několika hodin či dní okolo významného dne (svátku).</i></p>				
Téma	Ročník	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma

Místo kde žijeme	1. - 3.	-dokáže namalovat jednoduchý plán bydliště a svého okolí, vyznačí v něm cestu na určité místo. Rozlišuje rizika a nebezpečí svém okolí	-orientace v místě bydliště, v okolí školy, bezpečná cesta do školy, prostředí školy, domova	
		-pozná umělé a přírodní prvky v krajině, vnímá a popíše estetické hodnoty a různorodost krajiny	-působení lidí na krajinu. Krajina a její části, poloha krajiny v okolí , vodstvo, půda, rostlinstvo, živočišné – v okolní krajině	EV - viz.pozn.
		-začlení obec do části ČR. (regionu), všímá si změny ve svém okolí, městě.	-vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, regiony ČR. "	EV - viz.pozn.
	4. – 5.	<p>-žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>-určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>-rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</p> <p>-vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p> <p>-rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p> <p>-zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<p>-obec, bydliště, místní krajina – poloha v krajině, státu</p> <p>-okolní krajina - orientační body a linie, světové strany</p> <p>-mapy obecně zeměpisné a tématické – obsah, grafika, vysvětlivky</p> <p>-regiony ČR- Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služba a obchod</p> <p>-naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly</p> <p>-Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování (VEGS)</p>	VEGS: Objevujeme Evropu a svět
Poznámka: Viz příloha – projekt „Poznávám a proto vím“				

Téma	Ročník	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Lidé a čas	1. - 3.	-dokáže srovnat minulost a současnost, rozliší děj v minulosti , přítomnosti, budoucnosti. Používá čas v denním rozvrhu. Vysvětlí funkci kalendáře.	-režim dne určování času, kalendář.	
		-uplatňuje poznatky o sobě, rodině, lidské společnosti, zvycích a o práci lidí.	-průběh lidského života, proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, tradice v regionu.	
		-zná a vyjmenuje historické a kulturní památky a významné události regionu. Vypráví pověsti a báje o místě kde žije, rodný kraj, vlast, význam minulosti.	-minulost kraje, historie regionu (významné události, sled historických událostí) předků. Péče o památky, obory zkoumající minulost, sled historických událostí, místní báje a pověsti.	

	4. – 5.	<p>-žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>-rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků</p> <p>-srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků</p> <p>-objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p> <p>-využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p>	<p>-současnost a minulost v proměnách způsobu života (bydlení, předměty denní potřeby,...), průběh lidského života</p> <p>- minulost kraje, naši předkové, domov, vlast, rodný kraj, naše dějiny (Staré pověsti české,...)</p> <p>-regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>-státní svátky a významné dny (viz.pozn.)</p> <p>-archivy, knihovny, muzea, galerie</p>	
Téma	Ročník	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma
Rozmanitost přírody	1. - 3.	-pozná a popíše proměny v ročních obdobích, logicky zdůvodní podmínky života.	-roční období, voda, vzduch, Země, příroda	EV – viz. pozn.
		-uvádí příklady výskytu známých živočichů a rostlin ve svém okolí, živá a neživá příroda, určuje základní přírodniny, vysvětlí základní pojmy počasí	-koloběh vody v přírodě, vzduch + voda pro život, skupenství, význam pro člověka znaky života u rostlin a živočichů, počasí.	EV – viz. pozn.
		-provádí pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. Zkoumá a pozoruje průběh života rostlin, poznává základní druhy rostlin a jejich částí.	-změny skupenství, vlastností, porovnávání a měření veličin. Litr, metr, hodina, minuta, sekunda = základní jednotky. Život rostlin, druhy rostlin, základní stavba těla.	EV – viz. pozn.

	4. – 5.	<p>-žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>-vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p>-zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>-porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>-zhodnotí i některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>-založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>-životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam</p> <p>-Vesmír a Země – Sluneční soustava, den a noc, roční období</p> <p>-rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva</p> <p>-okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí</p> <p>-znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla, (rostliny, houby, živočichové), význam v přírodě a pro člověka</p> <p>-chování k přírodě (ochrana přírody, odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, odpady, živelné pohromy a ekologické katastrofy) -vliv na zdraví člověka</p> <p>-pokus, postup, vyhodnocení (z výše uvedeného)</p>	EV: viz.pozn.
Téma	Ročník	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezové téma

Člověk a jeho zdraví	1. - 3.	-uplatňuje základní hygienické a preventivní návyky, projevuje se vhodně chováním a činnostmi ve vztahu ke zdraví. Osvojí si elementární znalosti o stavbě a funkci lidského těla a spojuje je se zdravotně preventivními návyky	-denní režim, pitný režim, osobní hygiena, ochrana zdraví, základní stavba lidského těla.	
		-popíše a vysvětlí životní potřeby a projevy, zná základní funkce lidského těla. uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	-spánek, odpočinek, pohyb, zdravá strava, nemoc, úrazy, lidské tělo – lidské smysly. Bezpečné chování v silničním provozu chodce a cyklisty.	
		-zná zásady správného chování v jednání s cizími lidmi, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě. Zná důvody dodržování pokynů dospělých při mimořádných událostech. Zná a orientuje se v základních dopravních značkách a pravidlech.	-situace hromadného ohrožení a mimořádné situace, bezpečné chování v rizikovém prostředí. Dopravní značky a pravidla silničního provozu, žádost o pomoc.	
	4. – 5.	<p>-žák využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>-rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>-účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>-uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>-předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>-uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>-ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p> <p>-uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>-lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince</p> <p>-péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika; reklamní vlivy</p> <p>-osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích (MV), služby odborné pomoci</p> <p>-návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače</p> <p>-nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana;</p> <p>-partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu), biologické a psychické změny v dospívání, včetně intimní hygieny</p>	MV: Fungování a vliv médií ve společnosti

Dějepis

Vzdělávací obor – Dějepis

Předmět má u žáků prohloubit či vzbudit zájem o historii, umožnit jim pochopit dějinné souvislosti. Nejlépe tak, že na ně sami přicházejí. Též by si měli uvědomit, že mnohé historické mezníky se neustále opakují a člověk by si z nich konečně měl vzít ponaučení.

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy : Člověk v dějinách
Počátky lidské společnosti
Nejstarší civilizace, kořeny lidské kultury
Křesťanství a středověká Evropa
Objevy a dobývání, počátky nové doby
Modernizace společnosti
Moderní doba
Rozdělený a integrující svět

Do předmětu jsou zahrnuta **průřezová témata:**

Výchova demokratického občana (**VDO**)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (**VEGS**)
Multikulturní výchova (**MKV**)

Časová dotace: 6. – 9. ročník - 2 h týdně

Organizace (zpravidla):

- ve dvouhodinovém bloku, může být součástí delších bloků, dojde-li k integraci více předmětů
- výuka může probíhat ve skupině (skupinách) spojených ročníků
- v prostorách školy, mimo školu
- lze vytvářet dílčí a dlouhodobé projekty
- v rámci vyučování žákovské samostudium a jeho prezentace

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení, k řešení problémů

Navozením historické situace předkládáme žákům problém, do kterého mají možnost se vžít a sami přijít na jeho možná řešení, na další vývoj daného historického úseku. Potvrzení, či vyvrácení svého úsudku vyhledávají v dalších informačních zdrojích, které žákům poskytujeme, na které je odkážeme. Zrovna tak, vznikne-li potřeba mít více informací k danému nastolenému problému.

Kompetence komunikativní, sociální a personální

Vytváříme prostředí, ve kterém vzniká potřeba ptát se, vyjadřovat své domněnky, „poučovat“, konzultovat svá zjištění, prezentovat svoji práci. Můžeme žákům ukládat úkol, za který jsou zodpovědní, na kterém jsou další v týmu - skupině závislí. Týmovou prací jsou žáci též nuceni mezi sebou patřičně komunikovat.

Kompetence občanské

Poznáváním historických epoch si žák uvědomí, jak se vytvářely základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy. Porovnáním se současností cítí tato dědictví a uvědomuje si potřebu respektovat a být respektován (respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společností). Na historických příkladech poukážeme, nejlépe však, když žák na dané přijde sám, na okamžiky, které v minulosti neblaze rozhodovaly myšlenkovou manipulací o pokoření lidské důstojnosti a následnému násilí.

Období 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Člověk v dějinách uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p> <p>Počátky lidské společnosti charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost uvede příklady archeologických kultur na našem území</p> <p>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p> <p>PT - VDO uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>Křesťanství a středověká Evropa popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik a vzniku států christianizace porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p> <p>Objevy a dobývání, počátky nové doby vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <p>vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p>	<p>dějiny, význam jejich zkoumání, (mýty a legendy)</p> <p>informace o dějinách, (minulost, vzpomínka, paměť) instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány časová osa, letopočet, kalendář (různé historické typy)</p> <p>původ člověka (Bible, Darwin, hypotézy,...) starší a mladší doba kamenná, druhy z rodu člověka, životní podmínky, způsob života – vynálezy, změna podmínek, zemědělství,... objevení kovu, zpracování, způsob života archeologická naleziště (prehistorických kultur) u nás</p> <p>přírodní podm. a vznik velkých civilizací Egypt, Mezopotámie (Sumer, Akkadové, Babylon, Asyrané), Přední východ (Chetitě; Palestina, Židé, Izrael) Feničané, antické Řecko a Řím, kulturní odkaz, významné osobnosti Ježíš Kristus, nová víra formy vlády a postavení společenských skupin, antická demokracie principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování významné památky starověku</p> <p>stěhování národů, nová etnika v Evropě Germáni, Slované; Hunové, Ostrogóti (Vizigóti,...) šíření křesťanství (pronásledování, mučedníci,...) západořímská a východořímská říše, arabská říše (Mohamed, islám,...) Velká Morava a český stát – vývoj (vznik, Mojžíš, sv. Cyril a Metoděj, kultura, poměr k římské říši, sv. Václav, poslední Přemyslovci, Lucemburkové) křesťanství a víra v životě středověkého člověka, mocenské soupeření – papežství a císařství; křížové výpravy, Židé, kacíři struktura středověké společnosti – pán, vazal, šlechta, měšťanstvo, poddaní, kněžstvo, mnišské a rytířské řády románská a gotická doba (umění, vzdělanost, myšlení, architektura, hrady, města, ...) humanismus, renesance, umění, Leonardo da Vinci nové myšlenky – reforma církve (J. Viklef, J. Hus, Luther, Kalvín – jejich učení, dopady na společnost), protireformace, „čarodějnictví“ husitství (Tábor, bitvy a plenění, J. Žižka,...), křížové výpravy, spanilé jízdy, Lipany, Jiří z Poděbrad zámořské objevy – příčiny, průběh, důsledky (Kolumbus, da Gama, Vespucci, Magalhaes, Drake, Barents,...) Evropa – protestanté x katolíci; nástup Habsburků na český trůn, Rudolf II. (Majestát)</p> <p>třicetiletá válka – příčiny, defenestrace, F. Falcký, průběh, Bílá hora, důsledky, Komenský, Švédové, mír Anglie – vývoj v republiku, Velká Británie; Francie – Ludvík XIV., Rusko – Petr I. období baroka (umění, vzdělanost, myšlení, architektura,...), představitelé, příklady památek</p>

Období 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Modernizace společnosti vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</p> <p>vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií</p> <p>Moderní doba PT - VEGS dokáže objasnit kořeny 1. sv. války na příkladech demonstruje zneužití techniky v 1. světové válce, shrne její důsledky objasní vznik Československa rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>PT - VDO charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu, identifikuje kořeny 2. sv. války na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p> <p>Rozdělený a integrující se svět vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>prokáže základní orientaci v problémech současného světa PT – VEGS, PT – MKV</p> <p>uvede příklady historicky důležitých okamžiků vývoje naší republiky od roku 1945</p> <p>PT - VDO</p>	<p>vědecká revoluce a osvícenství (další rozvoj vědy na přelomu 17. a 18. stol.), české země za Marie Terezie, americká revoluce a vznik USA, Velká francouzská revoluce, Napoleon Bonaparte – osobnost a války, rozbití starých společenských struktur</p> <p>reformy Josefa II., růst váhy němčiny, národní obrození (divadlo, noviny, almanach, muzea, Rukopisy,...), povstání a revoluční hnutí v Evropě (20.-30. léta 19.st) revoluce 1848 – 49 v Evropě = hnutí směřující k vytvoření občanské společnosti a národní emancipaci (charakter a požadavky) politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokraticismus, socialismus,...) industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka, povstání dělníků občanská válka v USA (Sever x Jih) soupeření mezi velmocemi, kolonialismus – odbyt zboží, suroviny, dělení světa (růst výroby, území odbytu, zbrojení) = kořeny 1. sv. války jsme Evropané (klíčové mezníky, evropské historie) první světová válka (průběh, technika a její zneužití, zákopy, plyny, revoluce v Rusku 1917, vstup USA do války, výsledky a důsledky války) nové politické uspořádání Evropy, vznik ČSR meziválečné období, ideály demokracie a humanity, principy demokracie jako formy vlády (x diktatura) totalitní ideologie, nástup komunismu a fašismu, světová hospodářská krize, sociální nepokoje – zneužití, antisemitismus, ústupky západních mocností – cesta k válce druhá světová válka (průběh, zneužití vědy, koncentrační tábory, rasismus, konec války, poválečný svět)</p> <p>mnichovská krize, její důsledky, život za Protektorátu, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p> <p>rozpory mezi bývalými spojenci (za války), mezinárodní napětí – studená válka; berlínská krize, východní blok, NATO x Varšavská smlouva, rozpad koloniálního systému, expanze sovětského bloku („třetí svět“ - občanské války, diktatury, voj. převraty, Kuba, Vietnam) integrace západní Evropy, hroucení ekonomických a ideových zdrojů v SSSR, pád komunismu v Evropě a jeho odraz ve světě orientace v problémech současného světa jsme Evropané (integrace + a -), princip sociálního smíru a solidarity politický systém, odsun Němců, vliv KSČ a SSSR, únorový puč 1948, teror a procesy, uvolnění mocenského tlaku (kritika kultu Stalina v SSSR), pražské jaro 1968, okupace, normalizace, Palach, ..., Charta 77, sametová revoluce 1989, Havel, ČR a SR,...) občan, občanská společnost a stát</p>

Poznámky: učivo uvedené v ( ) je zpřesňující, tvoří možný výběr a je nezávazné.

Fyzika

Vzdělávací obor: Fyzika

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět není pojat jako věda. Není zaměřen na pasivní přijímání informací teoretického rámce zaměřených pouze paměť žáků. Má činnostní a badatelskou úroveň (žák objevuje). Cílem výuky je získat žáky k touze poznávat (problematika všední praxe – předměty denní potřeby), ptát se, hledat, přicházet na dané vlastní cestou dle své úrovně chápání (příčiny a souvislosti přírodních jevů, výsledky lidského bádání). Tento zorný úhel pohledu by měl v praktickém životě „přerůst“ do způsobu nazírání na okolní svět.

Tematické okruhy:	Látky a tělesa
	Pohyb těles
	Síly
	Mechanické vlastnosti tekutin
	Energie
	Zvukové děje
	Elektromagnetické a světelné děje
	Vesmír

Časová dotace (počet hodin týdně):

6. ročník	- 2 h	8. ročník	- 1 h
7. ročník	- 2 h	9. ročník	- 1 h

Organizace:

Předmět se může realizovat formou vyučovacích hodin, dle potřeby a efektivity ve formě bloků, projektů (převážně v integraci s předměty Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Ekologie). Lze vytvářet skupiny žáků z různých tříd, spojovat třídy. Vyučování může probíhat i mimo učebnu či areál školy.

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí):

Kompetence k řešení problémů

Vybíráme pro žáky vhodné objekty k bádání, které se jim jeví jako potřebné, a tím motivačně vzbuzujeme touhu přijít věci na kloub. Kombinujeme společně s žáky různé možnosti pohledů. Podporujeme jejich názory, tvorbu hypotéz. Vytváříme podmínky k praktickému ověřování řešení problému (pokusy).

Kompetence k učení, kompetence pracovní

Nesdělujeme hotové poznatky, vedeme žáky k potřebě vyhledávat informace, pracovat s nimi. Pomáháme žákům, aby objevovali sami a nalézali tak uspokojení z nových poznatků (nejlépe experimentováním – promyšlenými pokusy, ale i studiem). Podporujeme tímto soustředěnou práci, kdy žák musí umět čekat na výsledek. Praktickým a tím i záživným bádáním odbouráváme případný strach z neúspěchu. Umožňujeme žákovi měnit svá rozhodnutí, pokud se ukáží jako nesprávná (tato rozhodnutí jsou procesem zkoumání, nikoliv chybou).

Kompetence komunikativní

Vytváříme žákům prostor, ve kterém samostatně prezentují a obhajují své názory, výsledky. Umožňujeme kultivovaně hájit názor i proti autoritě, je-li žák přesvědčen o jeho správnosti. Vytvářením vhodného prostředí se žák nestydí přiznat svou chybu.

Kompetence sociální a personální

Podílením se na společné práci směřujeme žáky k efektivní práci ve skupině. Hodnocením pracovních výsledků (zájem, snahovitost, tvořivost, flexibilita,...) vytváříme v žácích sebeuspokojení a sebeúctu, ale i vzájemné uspokojení a vzájemnou úctu.

Fyzika – 6. – 9. ročník

Období 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo

<p>Látky a tělesa změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p> <p>Pohyb těles rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p> <p>Síly změří velikost působící síly určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</p> <p>Mechanické vlastnosti tekutin využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p> <p>Mechanické vlastnosti plynů využívá poznatky o zákonitostech tlaku v atmosféře pro řešení konkrétních praktických problémů</p> <p>Světelné děje využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p> <p>Zvukové děje rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p> <p>Energie určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>látky pevné, kapalné, plynné – vlastnosti (stejně, různě), těleso z dané látky; fyzikální veličiny (délka, objem, hmotnost, teplota, čas) příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí (difúze) vliv teploty na délku či objem tělesa (zvláštnost vody) vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p> <p>různé pohyby různých těles v okolí (mechanický pohyb) klid a pohyb – relativní pojmy, rovnoměrný a nerovno-měrný pohyb vztah mezi rychlostí, dráhou a časem vzájemné silové působení dvou těles, změna pohybu působením síly (tření, ...) změření velikosti působící síly (siloměr, gravitační síla a hmotnost tělesa), druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednice; tlaková síla, tlak x plocha Newtonovy zákony</p> <p>poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů (páka, kladka, těžiště)</p> <p>vlastnosti kapalin (zvláštnost vody), spojené nádoby poznatky o zákonitostech tlaku v kapalinách (hydrostatický tlak, Pascalův zákon – užití, vztlaková síla, Archimédův zákon), (povrchová blána a p. napětí)</p> <p>atmosféra, hustota plynů (vakuum, užití), cirkulace vzduchu; atmosférický tlak (barometr, Pascalův zákon)</p> <p>světelné zdroje (primární a sekundární – Slunce x Měsíc), působení světla na ... (oko, film, zelenou rostlinu, fotočlánek), vlastnosti světla (přimočarost, rychlost, odraz a lom) – užití (zrcadla, čočka, opt. přístroje), rozklad světla (barvy, duha)</p> <p>zdroje zvuku, prostředí pro šíření zvuku, hluk – vlivy, možnost řešení problémů; působení zvuku na ... (ucho, membrána – mikrofon); (infra a ultrazvuk, odraz zvuku, hudební nástroje</p> <p>?? vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p> <p>přeměny různých forem energie, jejich přenos – zákon o zachování energie (chemická, tepelná, světelná, pohybová -kinetická, potenciální - polohová, vnitřní ...) tepelná výměna, tep. rovnováha, změny skupenství</p> <p>výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí – výroba elektrické energie (nevyužitelné – škodlivé formy energie vytvářené při přeměně e.), vytváření postojů</p>
---	---

Období 6. – 9. ročníku	
Očekávané výstupy	Učivo

<p>Elektromagnetické děje využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností zapojí správně polovodičovou diodu využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p> <p>Vesmír odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p>	<p>elektrostatické jevy, elektrický náboj, el. pole (využití – odlučovače), magnet, magnetické pole, elektromagnetická indukce, transformátor, elektromotor, elektromagnet stejnosměrný a střídavý proud, proud a napětí, elektrometr - měření elektrický obvod – sestavení (zdroj, spotřebič, spínač), schéma reálného obvodu; (baterie, sériové a paralelní z.) vodič, izolant a polovodič – vlastnosti, využití (odpor, reostat, pojistka, bimetál, výboj) dioda a její zapojení Ohmův zákon – využití</p> <p>vesmír – možný vývoj, představa vesmíru a jeho součástí, hvězdy (život hvězd), planety, komety, ... Sluneční soustava, řád vesmíru (gravitace, výzkum)</p>
--	---

Poznámky: ?? bude doplněno, zatím chybí představa, potřebujeme upřesnit pojem očekávaného výstupu
Učivo v ( ) je upřesňující, rozšiřující a nezávazné.

Chemie

Vzdělávací obor: Chemie

Časové a obsahové vymezení:

Ročník	Časová dotace (h/týden)	Obsahové vymezení
8.	1	pozorování, pokus a bezpečnost práce, směsi, částicové složení látek a chemické prvky, anorganické sloučeniny, organická chemie, chemické reakce, chemie a společnost
9.	2	

Organizace:

Výuku lze pojmut formou vyučovací hodiny, projektu nebo vyučování v bloku. Na výuku lze podle potřeby spojovat ročníky. Vyučovat lze v prostorách školy i mimo ni. Mnoho okolností v organizaci se může měnit. Po vzájemné domluvě mezi školou a žáky (rodinou) je možné zrušit vyučování dle rozvrhu hodin a vyučovat v jiný čas dle potřeby.

Pojetí předmětu na škole:

Předmět chemie by měl v žácích vyvolat či prohlubovat uvědomění souvislostí mezi mikro a makrosvětlem. Žákům jsou ukazovány různé oblasti chemie, preferována je především její ekologičtější strana – přirozená forma přírodních zákonitostí a jejich proměn (změn).

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení

- vyhledáváním informací, organizováním vlastního programu při vyučování, libovolnou formou zpracování učiva (pokus, model, text, obraz,...) vedeme žáky k samostudiu
- motivací k libovolnému zpracování necháváme žákům prostor pro vlastní (subjektivně příjemné) experimentování (ztvárnění, vyjádření, prožívání)
- souvislostmi mezi probíraným učivem a jeho využitím v praktickém životě ukazujeme žákům význam poznávání
- formou návodných otázek a podněcováním (vlastní fantazie, tvořivosti, schopnosti logického úsudku, intuice, ...) dáváme žákům podněty k "živému myšlení" (heuréka)
- zamyslením nad uplynulou činností necháváme žákům prostor k sebehodnocení

kompetence k řešení problémů

- podněcováním k řešení určitého problému (navozování situace) necháváme žáky nalézat různé (individuální, odlišné) způsoby řešení.
- formou diskusí vedeme žáky ke schopnosti si vlastní myšlenky hájit, ale také připustit jiné řešení, či přehodnotit dosavadní

kompetence komunikativní

- předáváním vlastních zkušeností mezi žáky (bádání, nové poznatky, zážitky, pocity, výsledky vlastní práce) necháváme žákům prostor k lepší vzájemné komunikaci
- prací s ICT rozšiřujeme komunikační schopnosti žáků

kompetence sociální a personální

- prací ve skupinách, kde každý odpovídá za část svěřené práce, prohlubujeme v žácích schopnost týmově pracovat
- poukazováním na jedinečnost (prací, názorů, myšlenek, chování) jednotlivých žáků vedeme žáky k respektování ostatních a vyvarování se odsuzování

kompetence občanské

- seznamováním s environmentálními souvislostmi motivujeme (vedeme) žáky k odpovědnosti za vlastní i a za trvale udržitelný život

Chemie – 6. – 9. ročník

Ročník	Očekávané výstupy	Učivo
8. – 9.	<ul style="list-style-type: none"> ▼ určí společné a rozdílné vlastnosti látek ▼ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ▼ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek ▼ rozlišuje směsi a chemické látky ▼ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení ▼ vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek ▼ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi ▼ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění ▼ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech ▼ rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech ▼ orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti ▼ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ▼ vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet ▼ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<p>Vlastnosti látek</p> <p>Bezpečnost práce v chemii</p> <p>Nebezpečné látky a přípravky</p> <p>Mimořádné události - havárie</p> <p>Směsi, hmotnostní zlomek</p> <p>Voda, vzduch</p> <p>Částicové složení látek</p> <p>Prvek a sloučenina</p> <p>Oxidy</p> <p>Kyseliny</p> <p>Hydroxidy</p> <p>Soli</p> <p>Stupnice pH, neutralizace</p>

<p>8. – 9.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▼ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▼ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▼ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▼ orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů ▼ určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů ▼ rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání ▼ přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu ▼ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu ▼ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ▼ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ▼ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>Uhlovodíky a jejich deriváty</p> <p>Zdroje energie, paliva</p> <p>Chemické reakce</p> <p>Faktory ovlivňující rychlost chem. reakcí</p> <p>Chemie a životní prostředí</p> <p>Chemie a zdraví</p>
----------------	---	--

Pozn. – učivo je záměrně formulováno velmi obecně. Každé z obecných témat je dále rozpracováno, rozvíjeno a prohlubováno adekvátně zájmům a dosavadním znalostem a dovednostem žáků (myšlenkové mapy a jejich následné studium, poznávání). Žáci si společně s učitelem tvoří mnohem podrobnější plán studia zaměřený na určitá témata dle společné domluvy, ale i okamžitou náplň jednotlivé hodiny.

Přírodopis

Vzdělávací obor: Přírodopis

Časové a obsahové vymezení:

Ročník	Časová dotace (h/týden)	Vzdělávací obsah
6.	2	přírodní obraz Země, neživá příroda, praktické poznávání přírody, biologie rostlin, biologie hub, biologie živočichů, obecná biologie, genetika, biologie člověka
7.	2	
8.	2	
9.	1	

Pozn.1 – tematický okruh *základy ekologie* je integrován do předmětu Ekologie

Pozn.2 – z předmětu Zeměpis je do předmětu Přírodopis integrován tematický okruh *přírodní obraz Země*

Organizace:

Výuku lze pojmut formou vyučovací hodiny, projektu nebo vyučování v bloku. Na výuku lze podle potřeby spojit ročníky. Vyučovat lze v prostorách školy i mimo ni. Mnoho okolností v organizaci se může měnit. Po vzájemné domluvě mezi školou a žáky (rodinou) je možné zrušit vyučování dle rozvrhu hodin a vyučovat v jiný čas dle potřeby.

Pojetí předmětu na škole:

Předmět přírodopis by měl žákům pomoci při (především praktickém) objevování přírody. A to na úrovni poznávání okolí a sebepoznávání. Jako pomocník při procesu poznávání jsou žákům k dispozici otázky, na které se snaží hledat odpovědi a učitel, který žáky naviguje k cestě za poznáním.

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení

- vyhledáváním informací, organizováním vlastního programu při vyučování, libovolnou formou zpracování učiva (pokus, model, text, obraz,...) vedeme žáky k samostudiu
- motivací k libovolnému zpracování necháváme žákům prostor pro vlastní (subjektivně příjemné) experimentování (ztvárnění, vyjádření, prožívání)
- souvislostmi mezi probíraným učivem a jeho využitím v praktickém životě ukazujeme žákům význam poznávání
- formou návodných otázek a podněcováním (vlastní fantazie, tvořivosti, schopnosti logického úsudku, intuice, ...) dáváme žákům podněty k "živému myšlení" (heuréka)
- zamýšlením nad uplynulou činností necháváme žákům prostor k sebehodnocení

kompetence k řešení problémů

- podněcováním k řešení určitého problému (navozování situace) necháváme žáky nalézat různé (individuální, odlišné) způsoby řešení.
- formou diskusí vedeme žáky ke schopnosti si vlastní myšlenky hájit, ale také připustit jiné řešení, či přehodnotit dosavadní

kompetence komunikativní

- předáváním vlastních zkušeností mezi žáky (bádání, nové poznatky, zážitky, pocity, výsledky vlastní práce) necháváme žákům prostor k lepší vzájemné komunikaci
- práci s ICT rozšiřujeme komunikační schopnosti žáků

kompetence sociální a personální

- práci ve skupinách, kde každý odpovídá za část svěřené práce, prohlubujeme v žácích schopnost týmově pracovat
- poukazováním na jedinečnost (práci, názorů, myšlenek, chování) jednotlivých žáků vedeme žáky k respektování ostatních a vyvarování se odsuzování

kompetence občanské

- seznamováním s environmentálními souvislostmi motivujeme (vedeme) žáky k odpovědnosti za vlastní i a za trvale udržitelný život

Přírodopis – 6. – 9. ročník

Ročník	Očekávané výstupy	Školní výstupy (z pohledu žáka)	Učivo
6. – 9.	<ul style="list-style-type: none"> ▼ Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. ▼ Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země. ▼ Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. ▼ Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. ▼ Zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ▼ Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny, využívá při tom základní principy krystalografie ▼ Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody ▼ Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě ▼ Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ▼ Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi 	<p><u>Hledám odpovědi na otázky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ Proč se Země nachází právě v této části vesmíru? Co vše s tím souvisí? ▼ Má Země a ostatní tělesa sluneční soustavy něco společného? Co všechno? ▼ Čím se Země od ostatních těles sluneční soustavy liší? Čím vším? ▼ Je Země kulatá? Mohu to dokázat? Proč je kulatá? ▼ Jaký vliv mají pohyby Země na život na ní? ▼ Rozdílné typy krajín a podnebí na Zemi – jaké jsou, proč jsou, jak spolu souvisí? ▼ K jakým procesům dochází zevnitř Země a jaký mají vliv na život? ▼ Co a jak ovlivňuje Zemi z vnějšku? ▼ Jaký vliv mají zemské sféry na život? ▼ Jak se Země v průběhu miliónů let utvářela? <p><u>Zkoumám:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ Kámen ▼ Půdu ▼ Podnebí a počasí 	<p>Vesmír a Sluneční soustava Vývoj Země Stavba Země, zemské sféry Procesy uvnitř a vně Země Počasí</p>

<p>6. – 9.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▼ Porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ▼ Uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů a jejich vztahů v rostlině jako celku ▼ Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití pro pěstování rostlin i pro člověka ▼ Rozlišuje podle diakritických znaků základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů ▼ Odvodí na základě zkušeností z pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí ▼ Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků ▼ Porovná různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích ▼ Objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků ▼ Aplikuje praktické metody poznávání přírody ▼ Dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé i neživé přírody 	<p><u>Hledám odpovědi na otázky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ Dokážu se orientovat ve stavbě rostlinného těla? ▼ K čemu slouží jednotlivé orgány rostliny? Jak spolu navzájem souvisí? ▼ Jak se rostlina během svého života mění? ▼ Dokážu pomocí klíčů a atlasů rozlišit, o jakou rostlinu se jedná? ▼ Jsou rostliny závislé na prostředí ve kterém žijí? Jakým způsobem? ▼ Umím poznat naše jedlé a jedovaté houby? Podle čeho je poznám? ▼ Jak se houby živí a kdo se živí houbami? ▼ Čím jsou lišejníky jedinečné? <p><u>Zkoumám:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ Stavbu a život rostlin (hub) 	<p>Tělo rostlin Život rostlin Druhy rostlin Rostliny a prostředí Stavba a život hub Druhy hub</p>
----------------	--	--	--

<p>6. – 9.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▼ Porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů ▼ Rozlišuje a porovná podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ▼ Objasní a posoudí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ▼ Využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k posuzování jejich životních nároků ▼ Vysvětlí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy ▼ Rozliší základní projevy a podmínky existence živých soustav, orientuje se v přehledu vývoje organismů ▼ Porovná buňku rostlin, živočichů a bakterií a vysvětlí funkci základních organel ▼ Rozpozná, porovná a objasní funkce základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů ▼ Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	<p><u>Hledám odpovědi na otázky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ Umím vysvětlit stavbu těl živočichů popsat funkci jednotlivých orgánů? ▼ Dokážu určit, o jaké živočichy se jedná? Umím je zařadit do skupin? ▼ Mé zkušenosti s chovem zvířat ▼ Jaký význam mají živočichové v přírodě a jaký význam mají pro člověka? ▼ Jak se mám k živočichům chovat? ▼ Jaké jsou podmínky k životu organismů? ▼ Jak se liší orgány rostlin a živočichů? ▼ Umím roztřídit organismy do říší a ostatních podskupin? <p><u>Zkoumám:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ Chování živočichů v přírodě, způsob jejich života a přizpůsobení danému prostředí ▼ Rostlinnou a živočišnou buňku 	<p>Stavba živočichů Druhy živočichů Život živočichů Chov zvířat Podmínky k životu</p>
----------------	---	--	---

<p>6. – 9.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▼ Objasní stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich funkce a vztahy ▼ Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ▼ Objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří ▼ Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ▼ Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla ▼ Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti ▼ Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů ▼ Posoudí význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<p><u>Hledám odpovědi na otázky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ Dokážu popsat stavbu lidského těla? Umím vysvětlit funkci jednotlivých orgánů a jejich soustav? Jak spolu jednotlivé části lidského těla souvisí? ▼ Jakým způsobem se člověk v průběhu své existence na Zemi vyvíjel a vyvíjí? ▼ Umím popsat lidský život od jeho počátku až do stáří? ▼ Co je to nemoc? Kde může být příčina nemocí? Mohu nemocem předcházet? Jaké existují způsoby léčby nemocí? ▼ Umím poskytnout první pomoc? ▼ Jaký je rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním? ▼ Co je to dědičnost? Mohu uvést její příklad v praktickém životě? Má prostředí vliv na utváření dědičnosti? ▼ Co jsou to viry a bakterie? Jaký mají význam? 	<p>Stavba lidského těla Funkce orgánů Fylogeneze člověka Ontogeneze člověka Nemoc a zdraví První pomoc Rozmnožování Dědičnost Viry a bakterie</p>
----------------	--	---	---

Zeměpis

Vzdělávací obor: Zeměpis

Časové a obsahové vymezení:

Ročník	Časová dotace (h/týden)	Obsahové vymezení
6.	2	geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, regiony světa, životní prostředí, společenské a hospodářské prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace
7.	2	
8.	1	
9.	1	

Pozn. – vzdělávací obsah „Přírodní obraz Země“ integrován do předmětu Přírodopis (předmětu Přírodopis není navýšena časová dotace)

Organizace:

Výuku lze pojímat formou vyučovací hodiny, projektu nebo vyučování v bloku. Na výuku lze podle potřeby spojovat ročníky. Vyučovat lze v prostorách školy i mimo ni. Mnoho okolností v organizaci se může měnit. Po vzájemné domluvě mezi školou a žáky (rodinou) je možné zrušit vyučování dle rozvrhu hodin a vyučovat v jiný čas dle potřeby.

Průřezové téma:

- multikulturní výchova (MKV)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení

- vyhledáváním informací, organizováním vlastního programu při vyučování, libovolnou formou zpracování učiva (pokus, model, text, obraz, ...) vedeme žáky k samostudiu
- motivací k libovolnému zpracování necháváme žákům prostor pro vlastní (subjektivně příjemné) experimentování (ztvárnění, vyjádření, prožívání)
- souvislostmi mezi probíraným učivem a jeho využitím v praktickém životě ukazujeme žákům význam poznávání
- formou návodných otázek a podněcováním (vlastní fantazie, tvořivosti, schopnosti logického úsudku, intuice, ...) dáváme žákům podněty k "živému myšlení" (heuréka)
- zamyšlením nad uplynulou činností necháváme žákům prostor k sebehodnocení

kompetence k řešení problémů

- podněcováním k řešení určitého problému (navozování situace) necháváme žáky nalézat různé (individuální, odlišné) způsoby řešení.
- formou diskusí vedeme žáky ke schopnosti si vlastní myšlenky hájit, ale také připustit jiné řešení, či přehodnotit dosavadní

kompetence komunikativní

- předáváním vlastních zkušeností mezi žáky (bádání, nové poznatky, zážitky, pocity, výsledky vlastní práce) necháváme žákům prostor k lepší vzájemné komunikaci
- prací s ICT rozšiřujeme komunikační schopnosti žáků

kompetence sociální a personální

- prací ve skupinách, kde každý odpovídá za část svěřené práce, prohlubujeme v žácích schopnost týmově pracovat
- poukazováním na jedinečnost (prací, názorů, myšlenek, chování) jednotlivých žáků vedeme žáky k respektování ostatních a vyvarování se odsuzování

kompetence občanské

- seznamováním s environmentálními souvislostmi motivujeme (vedeme) žáky k odpovědnosti za vlastní i a za trvale udržitelný život

Poznámky ke vzdělávacímu obsahu předmětu Zeměpis:

Vzdělávacímu okruhu - Česká republika - je věnována značná pozornost. Kromě toho, že vyplňuje výstupy v ročníku, je dále zpracován jako samostatný projekt rozložený do 6. - 9. ročníku. V každém ročníku je k jeho zpracování vyhrazen potřebný čas, který se může měnit (dle zájmu žáků, množství naplánovaného učiva, atd.). Určená doba k jeho realizaci je přibližně 1 měsíc v každém ročníku. Projekt je přípravou na každoroční několikadenní pobyt v některé z částí České Republiky (učivo se společně s žáky vytváří dle naplánovaného místa). Projekt má sloužit k lepší celkové orientaci žáků v naší zemi, k uchopení souvislostí, hlubšímu poznání kulturního dědictví a k vytváření kladného vztahu k zemi kde žijeme.

Zeměpis – 6. – 9. ročník

Ročník	Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo
6. - (7.)	<ul style="list-style-type: none"> ● Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ● Aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě ● Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů ● Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ● Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině ● Vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<ul style="list-style-type: none"> ● Umím se orientovat v přírodě a chovat se v ní (k ní) zodpovědně? ● Umím pracovat s mapou a jinými kartografickými produkty? ● Rozumím jazyku země-popisnému? ● Dokážu popsat jevy a procesy v krajinné sféře? ● Umím vytvářet „myšlenkové mapy“? Mohou mi pomoci k orientaci ve světě? 	<p>Geografie Kartografie Topografie Myšlenkové mapy</p>

7. – (8.)	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci světových regionů ● Lokalizuje na mapách hlavní světové makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ● Srovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných světových makroregionů, tj. světadílů, oceánů a jejich částí a vybraných (modelových) států ● Zvažuje, jaké změny ve vybraných světových regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ● Srovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny ● Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) ● Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ● Umím se orientovat v mapě světa? ● Co jsou to makroregiony světa? ● Umím zhodnotit jednotlivé makroregiony světa podle: <ul style="list-style-type: none"> polohy rozlohy poměrů a zvláštností (přírodních, kulturních, společenských, politických, hospodářských, ...) ● K jakým změnám dochází ve světě (ve vybraných světových regionech)? ● Jaké jsou příčiny zásadních změn v určitých světových regionech? ● Jaké znaky a funkce mohou mít různé krajinné sféry? ● Jaké jsou hlavní ekosystémy, jejich prostorové rozmístění? ● Jaká jsou rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí? 	<p>Makroregiony světa Regionální, společenské a politické útvary Přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy + možnosti jejich řešení</p>
-----------	---	--	--

<p>8. - (9.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí mozaiku multikulturního světa • Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • Srovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • Srovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické zájmy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • Co je to multikulturní svět? • Jak se vyvíjí světová populace (rasy, národy, jazykové skupiny, náboženství)? • Jak souvisí přírodní podmínky s lidskými sídly (znaky, funkce,...)? • Jak se vyvíjí světové hospodářství a společnost? • Dokážu lokalizovat hlavní světové surovinové a energetické zdroje? • Jaké jsou předpoklady pro rozmístění hospodářských aktivit? • Čím jsou si podobné a čím se odlišují – státy světa, integrace států světa • Jaké jsou současné politické zájmy a problémy ve světě? <hr/> <p>PT: Etnický původ (MKV) Multikulturalita (MKV) Objevujeme svět a Evropu (VEGS)</p>	<p>Obyvatelstvo světa Globalizace Politické a hospodářské procesy Hospodářství světa Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států</p> <hr/> <p>PT: Multikulturalita dnešního světa jako prostředek vzájemného obohacování (MKV) Rovnocennost všech etnických skupin a kultur (MKV) Odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost (MKV) Odlišné myšlení a vnímání světa (MKV) Styl života v evropských rodinách a život Evropanů (VEGS)</p>
------------------	--	--	---

<p>9.</p>	<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • Zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky v evropském a světovém kontextu • Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<ul style="list-style-type: none"> • Co je to místní region? Umím jej vymežit? • Jaké jsou přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu? • Jaké jsou možnosti dalšího rozvoje místního regionu? <p><u>Hledám informace a souvislosti k tématu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Česká republika vzhledem k sobě, Evropě a světu: <p>poloha krajské členění přírodní poměry přírodní zdroje obyvatelstvo a jeho rozmístění sídelní poměry hospodářské aktivity kulturní aktivity politické postavení spolupráce</p> <hr/> <p>PT: Etnický původ (MKV) Jsme Evropané (VEGS)</p>	<p>Česká republika</p> <hr/> <p>PT: Základní informace o různých etnických skupinách žijících v ČR (MKV) Státní a evropské symboly (VEGS) Evropská integrace (VEGS)</p>
-----------	--	--	---

Pozn.: **PT** – Průřezové téma
Učivo je cíleně rozpracováno pouze rámcově. K jeho dalšímu rozvíjení dochází při společném plánování činností žáků společně s učitelem (dle zájmu žáků, časových a jiných organizačních možností).

Hudební umění

Vzdělávací obor	Hudební výchova
Obsahové vymezení	Vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti, poslechové činnosti
Časové vymezení	1. – 5. ročník – 2 h týdně 6. – 9. ročník – 1 h týdně
Organizace	Tento vyučovací předmět může být vyučován spojením ročníků, tříd, či vytvářením skupin. Respektuje se mentální úroveň, možnosti a úroveň žáka
Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence komunikativní: Praktikováním uměleckých činností (výtvarných a hudebních) vyzýváme žáky ke sdělování vlastních pocitů, nálad, prožitků a uvědomění si jiné formy komunikace než verbální. Opakovaným prožíváním lidových zvyků a svátků vedeme žáky k jejich udržování.	
Kompetence sociální: Možností kolektivní práce poukazujeme na přednosti spolupráce. Společnou komunikací a vzájemnou ukázkou prací (výstupů) při závěrečné reflexi podněcujeme žáky k ocenění práce spolužáka, podílu svém i druhých.	
Kompetence pracovní: Podporujeme názor žáka k vyjádření vlastního pojetí umělecké sféry. Vedeme jej ke zdůvodnění a posouzení užitých prostředků, jakož i působení na okolí.	
Kompetence digitální: Umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů	

Hudební umění

Třída	Očekávané výstupy	Učivo
1. – 3. třída	<p>zpívá v jednohlase</p> <p>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</p> <p>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	
4. – 5. třída	<p>zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <p>využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p> <p>rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</p> <p>ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>Ticho, klid, dýchání, rytmus, práce s hlasem, hlasová improvizace, zpěv, kánon, dvojhlas, vícehlas, poslechové činnosti, interpretace, improvizace a vlastní tvorba, hra na tělo, rytmizace textů a zvuků, rap, slam poetry, základy hry na hudební nástroje (boomwhackers, handpan, zvonkohra, xylofon, bubny, koncovka, klavír, ...), tanec, pohybová improvizace, pantomima, hudební hry, základy hudební nauky, propojení akustických, elektrických a digitálních hudebních nástrojů, hudební aplikace a software, audiovizuální technika, field recordings, propojení hudba-divadlo-film-dokument-nové umění, relaxace, terapie, reflexe, sebevyjádření, spolupráce, radost</p>

Třída	Očekávané výstupy	Učivo
6. – 9. třída	<p>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>Ticho, dýchání, klid, rytmus, práce s hlasem, hlasová improvizace, zpěv, kánon, dvojhlas, vícehlas, poslechové činnosti, interpretace, improvizace a vlastní tvorba, hra na tělo, rytmizace textů a zvuků, rap, slam poetry, základy hry na hudební nástroje (boomwhackers, handpan, zvonkohra, xylofon, bubny, koncovka, klavír, ...), tanec, pohybová improvizace, pantomima, hudební hry, základy hudební nauky, propojení akustických, elektrických a digitálních hudebních nástrojů, hudební aplikace a software, audiovizuální technika, field recordings, propojení hudba-divadlo-film-dokument-nové umění, relaxace, terapie, reflexe, sebevyjádření, spolupráce, radost</p>

Výtvarné umění

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
Obsahové vymezení	Rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověř
Časové vymezení	1. - 5. ročník - 2.h týdně 6. - 9. ročník – 2h týdně
Organizace	Tento vyučovací předmět může být vyučován spojením ročníků, tříd, či vytvářením skupin. Respektuje se mentální úroveň, možnosti a úroveň žáka. Pozn.: Děti si mohou svobodně zvolit techniku, způsob vyjádření (prostorové,...). Záleží na momentální situaci, náladě, ročním období, pracovních pomůckách,... Výuka probíhá v areálu školy (interiér, exteriér), či mimo její areál.
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova (OSV)
Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence komunikativní: Praktikováním uměleckých činností vyzýváme žáky ke sdělování vlastních pocitů, nálad, prožitků a uvědomění si jiné formy komunikace než verbální. Opakovaným prožíváním lidových zvyků a svátků vedeme žáky k jejich udržování.	
Kompetence sociální: Možností kolektivní práce poukazujeme na přednosti spolupráce. Společnou komunikací a vzájemnou ukázkou prací (výstupů) při závěrečné reflexi podněcujeme žáky k ocenění práce spolužáka, podílu svém i druhých.	
Kompetence pracovní: Podporujeme názor žáka k vyjádření vlastního pojetí umělecké sféry. Vedeme jej ke zdůvodnění a posouzení užitých prostředků, jakož i působení na okolí.	
Digitální kompetence: Motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení. Poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace. Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.	

Ročník / období / ...	Očekávané výstupy	Učivo
1-3	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	kresba, malba, modelování
	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	kresba, malba, modelování, koláž
	vnímá a vyjadřuje události různými smysly	kresba, malba, modelování, hry pro rozvoj smyslového vnímání
	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	kresba, malba, modelování, koláž, netradiční výtvarné techniky.
	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vizuálně obrazné vyjádření – jejich výběr
4 - 5	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy
	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	plošné vyjádření linie a barevné plochy, modelování
	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	vztah zrakového vnímání a dalších smyslů
	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	experimentální tvorba
	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Různé interpretace
	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, který samostatně vytvořil, vybral či upravil	umění jako součást života

6 - 9	<p>vybírání, vytváření a pojmenování prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p>	<p>prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - linie, tvary, světlo, barva, plocha, prostor; vztahy těchto prvků (kontrast, dynamika, statika, struktura, objem ...) – pojmy a osobitá tvorba (využití).</p>
	<p>zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p>	<p>uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě; výtvarné vyjádření emocí, pocitů, nálad fantazie, představ a osobních zkušeností vlastní tvorbou</p>
	<p>pro zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<p>prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích (pohyb, světlo, barva, prostor, čas); některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích.</p>
	<p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<p>výběr, kombinace a vytváření prostředků pro vlastní osobité vyjádření, účinky tohoto vyjádření</p>
	<p>rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</p>	<p>působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu (umělecká tvorba, vizuální tvorba v médiích); vlastní tvorba</p>
	<p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<p>odraz historických souvislostí a současnosti v umělecké tvorbě – interpretace, osobní prožitky</p>
	<p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>ověřování komunikačních účinků (odlišné interpretace, komunikační obsah – odkaz, prezentace, záměr)</p>

Tělocvik

Vzdělávací obor	Tělesná výchova
Obsahové vymezení	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení
Časové vymezení	1. – 9. roč. – 2 h týdně
Organizace	Tělocvik se uskutečňuje převážně formou vyučovacích hodin, formou kurzu probíhá lyžování, bruslení, plavání. Turistika a pobyt v přírodě probíhá v rámci jednodenních (někdy i dvoudenních) výletů, terénních prací (mezipředmětové vztahy - prvouka, člověk a jeho svět). Výuka probíhá v areálu školy a obecním hřišti ve skupinách spojených ročníků 1. nebo 2. stupně. Podle podmínek a potřeby je možné je ještě dělit na menší skupiny
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova (OSV) Environmentální výchova (EV)
Pojetí předmětu na škole	Vzhledem k umístění školy jsou hodiny tělocviku pro radost z pohybu, ne pro podávání špičkových sportovních výkonů.
Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení: Seznamujeme žáky s jejich vlastním pokrokem jako nedílnou součástí péče o zdraví.	
Kompetence komunikativní: Vhodným výběrem her vedeme žáky k vlastní organizaci a rozdělení úkolů.	
Kompetence sociální a personální: Směřujeme žáky, aby při pohybových činnostech jednali fair play dodržováním daných pravidel.. Praktickými činnostmi dokazujeme, že v příjemné atmosféře v týmu a na základě ohleduplnosti (akceptace opačného pohlaví, tolerance věkové či jiné odlišnosti) mají herní tělovýchovné aktivity smysl a jsou zábavné.	

Tělocvik – 1. – 5. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví		
Roč.	Očekávané výstupy	Učivo
1.-5.	<ul style="list-style-type: none"> - Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků - příprava před pohybovou činností, napínací a protahovací cvičení - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatně, bezpečná příprava a úklid nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
1.-3.	<ul style="list-style-type: none"> - Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti: kondiční cvičení s hudbou, nebo rytmickým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - základy atletiky: rychlý běh, běh přes překážky, hod míčkem - základy sportovních her: manipulace s míčem a jiným náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře (OSV), jednoduché míčové hry
4.-5.	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojevané pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her 	<ul style="list-style-type: none"> - průpravné úpoly: přetahy, přetlaky - atletika: motivovaný běh v terénu, vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod na cíl - sportovní hry: průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů, fotbal, vybíjená, přehazovaná
1.-5.	<ul style="list-style-type: none"> - využívá sporty realizované v daných ročních obdobích - prohlubuje své dovednosti v daných sportech 	<ul style="list-style-type: none"> - Turistika a pobyt v přírodě (EV): přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody - plavání: základní plavecká výuka - lyžování, bruslení: hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
Činnosti podporující pohybové učení		

1.-5.	<p>Žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV: základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
4.-5.	<ul style="list-style-type: none"> - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady jednání a chování: fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: her, závodů a soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností: měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech
Zdravotní tělesná výchova		
1.-5.	<p>Žák zařazuje do pohybového režimu jednoduchá speciální (korektivní) cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní techniku speciálního cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynu učitele - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> - zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, správné zvládnutí zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - prevence, pohybový režim, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení - základní cvičební polohy, základní technika cvičení - nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

Tělocvik – 6. – 9. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví		
Roč.	Očekávané výstupy	Učivo
6.-9.	<p>Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - rozvoj ZOZ (zdravotně orientovaná zdatnost), kondiční programy, manipulace se zatížením - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
6.-9.	<p>Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové aktivity - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky - atletika – průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, rychlý běh, vytrvalý běh v terénu, štafetový běh, základy překážkového běhu, skok do dálky, hod míčkem z rozběhu - sportovní hry – míčové hry, hry rozvíjející sílu, obratnost.... - turistika a pobyt v přírodě (EV) – příprava turistické akce, chůze se zátěží, táboření, ochrana přírody - plavání –další plavecké dovednosti, rozvoj plavecké vytrvalosti - lyžování, bruslení – sjezdové lyžování, bezpečnost pobytu v zimní horské krajině, vnímání krajiny - využití a ochrana, jízda na vleku

Činnosti podporující pohybové učení	
<p>6.-9 Žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu (OSV) - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech (OSV) - organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj výzbroj – výběr, ošetřování - historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus - pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování
Zdravotní tělesná výchova	
<p>Žák uplatňuje odpovídající a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> - prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, nevhodná cvičení a činnosti - relaxace, správné držení těla, uvolňování páteře, správný dýchací stereotyp, cvičení koordinace a rovnováhy, cvičení s hudebním doprovodem, orientace v prostoru

Ajeto

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Časové a obsahové vymezení:

Ročník	Časová dotace (h/týden)	Obsahové vymezení
1. – 5.	1	pěstivelské práce, konstrukční činnosti, příprava pokrmů, práce s drobným materiálem
6. – 9.	1	svět práce, práce s technickými materiály, pěstivelské práce, chovatelství

Organizace:

Výuku lze pojmut formou vyučovací hodiny, projektu nebo vyučování v bloku. Na výuku lze podle potřeby spojovat ročníky, třídy. Vyučovat lze v prostorách školy i mimo ni. Mnoho okolností v organizaci se může měnit. Po vzájemné domluvě mezi školou a žáky (rodinou) je možné zrušit vyučování dle rozvrhu hodin a vyučovat v jiný čas dle potřeby. Výuka probíhá formou „projektu“, kdy k danému termínu učiva (učivo ze vzdělávacího obsahu) žáci doplňují další hesla, která výuku konkretizují a vytvářejí její náplň.

Pojetí vyučovacího předmětu na škole:

Předmět Ajeto je praktickou motivací k množství kutilských činností a řemesel. Vzhledem k eko-zaměření školy není nutné zdůrazňovat, jak důležitou součástí naší školy je právě praktická činnost člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence pracovní

Plánováním práce, používáním vhodných nástrojů a pomůcek při práci vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností z různých (především však řemeslných) oblastí

Podněcováním žáků v jejich tvořivosti, v rozvíjení a uskutečňování vlastních nápadů, směřujeme žáky k zálibě v kutilství, řemeslné výrobě, umění či jiných pracovních oblastech, které se později může stát jejich obživou

Kompetence sociální a personální + kompetence k řešení problémů

Postavením žáků před určitý problém (práci), při jehož řešení si musejí navzájem pomoci a dohodnout se, probouzíme v žácích schopnost pomoci jeden druhému a schopnost řešit problémy skupinově

Ajeto – 1. – 5. ročník

Tematický okruh	Pěstitelské práce	Konstrukční činnosti	Příprava pokrmů	Práce s drobným materiálem
Očekávané výstupy	<p>Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>Pečuje o nenáročné rostliny</p> <p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p> <p>Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p> <p>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>Připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p> <p>Chová se vhodně při stolování</p>	<p>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>Pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>
Učivo	<p>Podmínky pěstování rostlin</p> <p>Pěstování pokojových a venkovních rostlin</p> <p>Rostliny léčivé, jedovaté a rostliny zneužívané k drogám</p> <p>Pěstitelský záznamník</p>	<p>Stavebnice, modely</p> <p>Různé materiály</p> <p>Práce s návodem, předlohou, náčrtem</p>	<p>Základní vybavení kuchyně</p> <p>Výběr a skladování potravin</p> <p>Úprava stolu</p> <p>Historický vývoj kuchyně</p> <p>Pravidla stolování a chování</p>	<p>Rozmanité materiály, pomůcky a práce s nimi,</p> <p>Návod, předloha</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p>

Pozn. Žáci jsou průběžně a opakovaně seznamováni (i prakticky) s se zásadami hygieny, bezpečnosti práce a poskytnutím první pomoci při úrazu

Ajeto – 6. – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Spektrum profesí se zaměřením na charakter školy (řemesla, ekologie, umění, ...) a směřování žáka
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Seberozvoj ve vybrané profesi (profesích) na praktické úrovni
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Zdroje profesních informací a práce s nimi
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Způsoby hledání zaměstnání
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Práce s rozmanitými materiály
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Řešení zadaných úkolů, pracovní pomůcky
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Náčrt, plánek, rozvržení času
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Zásady bezpečnosti práce a hygieny, první pomoc
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Práce zahradníka
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Pěstování rostlin a jejich zpracování
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Pracovní náčiní a jeho údržba
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Chov zvířat
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Zásady bezpečnosti práce a hygieny, první pomoc

Pozn. Žáci jsou průběžně a opakovaně seznamováni (i prakticky) s se zásadami hygieny, bezpečnosti práce a poskytnutím první pomoci při úrazu

Dramatika

Vzdělávací obor	1. – 5. ročník – Nepovinný předmět 6. – 9. ročník – Volitelný předmět
Obsahové vymezení	Vyučovací předmět je zaměřen na osobnostní a sociální rozvoj žáka. Dramatika pomáhá utvářet vnitřně bohatou osobnost, vědomou si svých hodnot a zároveň otevřenost světu, schopnou sociálního porozumění a spolupráce.
Časové vymezení	1. – 9. ročník – 1 h týdně
Organizace	Výuka probíhá spojením ročníků 1. nebo 2. stupně. Dle organizačních možností je rozdělena do skupin. Učivo je realizováno převážně aktivními metodami výuky, které samy o sobě slouží jako prostředek pro vytváření příslušných kompetencí a výstupů. Výuka probíhá převážně v prostorách školy.
Průřezová témata	Osobnostní a sociální výchova (OSV)
Cíl	Mezi hlavní cíle patří vychovávat tvořivou, pozitivně naladěnou a vnímavou osobnost, která je schopna vnímat skutečnost kolem sebe a orientovat se v ní, formulovat své myšlenky a beze strachu prezentovat své názory, umět problémy pojmenovat, hledat alternativy řešení, umět se domluvit a svoji spoluprací problém řešit.
Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence komunikativní: V průběhu hodiny poskytujeme prostor pro prezentování a obhajování svých názorů, zážitků, prožitků. Usměrnujeme žáky při společné komunikaci a tím vedeme k umění naslouchat druhým.	
Kompetence sociální a personální: Výběrem her na spolupráci a toleranci podporujeme respektování pravidel chování v kolektivu.	
Kompetence občanská a pracovní: Na konci vyučovací hodiny uplatňujeme závěrečnou reflexi, kterou vedeme žáky k vyjadřování svých názorů. Respektujeme individuální možnosti a schopnosti žáků. Vytváříme modelové situace ke schopnosti empatie.	

Dramatika – 1. – 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, činnosti
Zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu artikulace a správného držení těla, dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých	Práce s dechem, správné tvoření hlasu, jazykolamy, říkadla, intonace držení těla, přednes, verbální a neverbální komunikace, hry se zvukem
PT- Komunikace (OSV)	PT - Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální
Rozlišuje herní a reálnou situaci přijímá pravidla hry, vstupuje do jednotlivých rolí a přirozeně v nich jedná	Určování pravidel hry, vstup do role, jevištní postava
Zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání	Řešení situací, hry s umělým konfliktem, modelové hry
Spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji před spolu žáky, sleduje prezentaci ostatních	Hry na rozvoj spolupráce, improvizace
Reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla	Hodnocení a kritika
PT - Rozvoj schopností poznávání (OSV)	PT – cvičení smyslového poznání, pozornosti a soustředění
Propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí, vlastních i určité postavy	Inscenační hry, imitativní hry, pantomima, modelové hry, kontaktní hry, hry na rozvoj vnímavosti, řešení situací, hry na rozvoj zdravého sebeprosazení, literární hry a pokusy, hry s rekvizitou, hry s tělem a rukama, hry na rozvoj smyslů, autentické hry
Pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat	
Rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích, nahlíží na ně z pozice různých postav, zabývá se důsledky jednání postav	
Pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá při tom různých výrazových prostředků	
Prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentaci svých spolužáků	
Reflektuje svůj zážitek z dramatického díla, rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy	
	Divadelní, filmová televizní, rozhlasová a multimediální tvorba, činohra, loutkové divadlo, taneční divadlo

Dramatika – 6. – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, činnosti
Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla	Práce s dechem, správné tvoření hlasu, verbální a neverbální komunikace, jazykové a sluchové hry, jazykolamy, říkadla, hry se zvukem, hry s tělem a rukama
Propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých	Komunikace v situacích skupinové inscenační tvorby, hry na rozvoj zdravého sebeprosazení, imitativní hry, hry na rozvoj smyslu
PT - komunikace (OSV)	PT – cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích, pravda, lež, předstírání v komunikaci
Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí	Vstup do role, jevištní postava, strukturace herní a jevištní situace, řazení situací v časové a příčinné následnosti, hry na rozvoj vnímavosti
Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt, uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou	Práce na postavě (charakter, motivace, vztahy), hry s umělým konfliktem, modelové hry, komunikace v běžných životních situacích a herních, řešení konfliktu jednáním postav
PT- rozvoj schopností poznávání (OSV)	PT - Řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování
Přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku	Literární hry a pokusy, inscenační hry, prezentace, hry na rozvoj spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce, reflexe a hodnocení, dramaturgie, režie, herecká práce, sebereflexe
Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky, kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu	Stavební prvky dramatu (situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace), dramatické žánry (komedie, tragedie, drama), divadelní druhy (činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima), divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba

Včelařství

Vzdělávací obor – volitelný předmět

Obsahové vymezení:

Smyslem tohoto nabízeného předmětu je získání dětí k zájmu o živočišnou říši reprezentovanou včelami. Naučit je určité manuální činnosti potřebné při včelaření, okouzlit je zajímavostí života včel a prožít úspěch za dobře odvedenou práci – starostlivost při chovu, ve formě sladké odměny – medu.

Do vyučovacího předmětu jsou zahrnuta průřezová témata (PT):

Environmentální výchova (**EV**)

Časová dotace:

6. – 9. ročník - 1 h týdně

Organizace:

Výuka probíhá převážně v terénu u úlů – předjaří až léto, v dílně dle potřeby nějaké výroby, ve škole – učebně. Vytváří se skupina žáků z různých ročníků. V rozvrhu je hodina včelařství zařazena jako poslední odpolední, aby se případné práce mohly dokončit (po vyučování).

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí):

Kompetence k řešení problému

Praktickými činnostmi včelaření vyvstávají zákonitě problémy, jež žák musí řešit. Nabádáme jej k promýšlení způsobu řešení. Postupným nabýváním zkušeností získává logicky správnější vlastní úsudek.

Kompetence k učení

Praktickými ukázkami a činnostním učením vedeme žáka k pochopení základů včelaření. Užíváním obecné včelařské terminologie žák získává možnost dalšího učení (ve škole, samostudium, návštěvy u jiných včelařů). Pozorováním a experimentováním žák usuzuje o možném užití v budoucnosti.

Kompetence komunikativní, sociální a personální

Činnostním učením vytváříme potřebu spolupráce, mnohá činnost je závislá na pomoci druhého, čímž je žák nucen o pomoc požádat či pomoc poskytnout. Předáváním zkušeností, ať vlastních nebo zprostředkovaných, si žák daného zprostředkovatele váží a z daného čerpá. Poukazováním na život včel získává žák ekologické souvislosti (požadavky na kvalitu ŽP).

Kompetence pracovní

Dbáme na bezpečnost a vedeme žáky k ukotvení jejích základních pravidel. Na příkladech poukazujeme potřebu ochraňovat ŽP (přímé důsledky na život včel). Veškerými pracemi a předávajícími vědomostmi motivujeme k možnému uplatnění daného v budoucnosti. Uvádíme příklady možných rizik včelaření (práce, čas, včelí jed, odbyt medu,...).

Včelařství – 6. – 9. ročník

<p>Očekávané výstupy zajímá se o činnostní včelaření a prakticky je realizuje aplikuje teoretické i zkušenostní poznatky při řešení praktických problémů práce včelaře <i>PT EV- Lidské aktivity a problémy živ. prostředí - Vztah člověka k prostředí</i></p>	<p>Učivo praktické včelaření, včelařský rok život včel, úl, včelaření zemědělství x život včel (vlivy) globalizace a med, životní styl a zdraví</p>
---	--

Ekologie

Vzdělávací obor – Enviromentální výchova

Předmět je zařazen jako povinný od 6. ročníku. Zaměření předmětu vyplývá ze zaměření školy.

- Vede jedince k:
- pochopení komplexnosti a složitosti vztahů především člověka a životního prostředí . Zahrnuje též vztahy a souvislosti fungující a vytvářející se mezi organismy bez zásahu člověka.
  - pochopení nezbytnosti přechodu k udržitelnému rozvoji (principy trvale udržitelného způsobu života)
  - odpovědnosti za jednání společnosti i jednání své
  - pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy
  - promyšlení různých možností řešení těchto problémů
  - aktivní účasti při ochraně životního prostředí
  - zájmu o výše uvedené
  - nekonzumnímu životního stylu
  - hodnotové orientaci dle výše uvedeného

Do vyučovacího předmětu jsou zahrnuta průřezová témata (PT):

Environmentální výchova (EV)
Osobnostní a sociální výchova (OSV)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)
Multikulturní výchova (MKV)
Mediální výchova (MV)

Obsahové vymezení:

Výchází především z průřezového tématu Environmentální výchova (EV) - začleňuje všechny tematické okruhy:

Základní podmínky života
Ekosystémy
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

Výběr témat z tematických okruhů EV a jejich řazení (spojování) je na zvažení vyučujícího. Ze vzdělávacího oboru Přírodopis je integrován tematický okruh Základy ekologie bez navýšení časové dotace (jedná se o stejný vzdělávací obsah).

Časová dotace: 6. – 9. ročník - 1 h týdně

Organizace (realizuje se zpravidla):

formou vyučovací hodiny 1 x týdně, nebo ve dvouhodinovém bloku 1 x 2 týdny
výuka probíhá ve skupině spojených ročníků, tříd
v rámci projektu „Poznávám, a proto vím“ (viz příloha)
samostudiem a prezentací zjištěných informací
v rámci tematických expedic (výlety, výjezdy, terénní práce)
v interiéru a exteriéru školy, mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Využíváme praktických zkušeností žáků, dáváme je společně do souvislostí, a tím rozpoznáváme problematiku ekologie. Podněcujeme žáky konkrétními příklady k nutnosti seznámit se s ní blíže vyhledáváním informací, jejich zpracováním, užitím, diskusí, zhodnocením závěrů a návrhem řešení.

Kompetence k řešení problémů

Předkládáme žákům příklady, na kterých rozpoznají a pochopí problém, který mnohdy dříve nevnímali. Podněcujeme je k hledání a promyšlení vlastních alternativ řešení, k potřebě hledat nejjvhodnější cestu.

Kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní

Týmovou prací, kdy se každý cítí součástí celku, vedeme žáky k nutnosti se domluvit, rozdělit si úkoly, vzájemně si pomoci (i motivací druhů k práci) a k zodpovědnosti za dílčí práci.
Vedeme žáky k naslouchání, respektování, toleranci. Poukazujeme na potřebu ekoprofesi v souvislosti s vlastní budoucí profesní cestou.

Ekologie – 6. – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní podmínky života, vysvětlí jejich význam a vzájemnou propojenost, je si vědom jejich ohrožení lidskou činností - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi, rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému, vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam, uvědomuje si negativnost zásahů člověka do ekosystémových vztahů - chápe vazbu mezi lidskými aktivitami a problémy životního prostředí, navrhuje alternativy řešení způsobených problémů a možnosti jejich předcházení; <i>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti, VEGS – Objevujeme Evropu a svět, OSV – Kreativita</i> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje místní ekoproblémy a snaží se je na své úrovni řešit - uvádí a obhájí důležitost ekologického vědomí veřejnosti - na příkladech uvádí rozdílné podmínky prostředí a tím i rozdílný společenský vývoj na Zemi; <i>MKV – Lidské vztahy, etnický původ</i> - vysvětlí rozmanitost vlivů prostředí na zdraví nejen člověka - vysvětlí nezbytnost přechodu k trvale udržitelnému rozvoji, ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek ŽP a udržitelného rozvoje - zdůvodní potřebu ochrany přírody a sám se do ní prakticky v rámci svých možností zapojí 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života, jejich význam pro život, vzájemná propojenost, ohrožení těchto podmínek lidskou činností - ekosystémy - přirozené (les, voda..., tropický prales, půda,.....) <ul style="list-style-type: none"> - umělé (město, vesnice, kulturní krajina, pole,.....) populace, společenstva, potravní řetězec, vzájemné vztahy, zásah člověka, porušení vazeb, důsledky - zemědělství, doprava, přírodní zdroje, energie, průmysl, odpady, životní styl – konzumní společnost, globalizace, války, globální problémy (<i>vliv médií na každodenní život, Evropa a svět</i>), alternativy řešení problémů, předcházení problémům (<i>nápady</i>) - lokální problémy životního prostředí (ŽP), péče a spolupráce v péči o ŽP - důležitost ekologického vědomí veřejnosti - různé podmínky prostředí x společenský vývoj; globalizace, turismus, zánik etnik, „fair trade“,... (<i>vztahy mezi kulturami, rovnocennost, různé způsoby života</i>) - prostředí a zdraví, prostředí ovlivněné člověkem a zdraví - principy trvale udržitelného způsobu života, „mysli globálně, jednej lokálně“, ekologická stopa - ochrana přírody OP (teorie i praxe), OP u nás, ve světě, na místní úrovni

Poznámka: Kurzívou jsou v očekávaných výstupech psány tematické okruhy začleněných průřezových témat, v učivu jejich témat

Chovatelství

Vzdělávací obor – volitelný předmět

Obsahové vymezení:

Smyslem předmětu chovatelství je ukázat dětem vzájemnou vazbu života lidí a zvířat. Žáci mají možnost seznámit se s celoročním životem hospodářských zvířat (koz, ovcí, drůbeže) i zvířat domácích (pes, kočky). Mohou se naučit, co vše takové zvíře potřebuje (každodenní péči, přípravy na zimu – seno, ...) a co člověku může zpět nabídnout (mléko, vlnu, vajíčka,...). U některých dětí může mít vztah se zvířetem hluboký terapeutický význam.

Do vyučovacího předmětu jsou zahrnuta průřezová témata (PT):

Environmentální výchova (**EV**)

Časová dotace:

6. – 9. ročník - 1 h týdně

Organizace:

Výuka probíhá převážně v exteriéru (prostory určené k chovu zvířat). Žáci dělají vše potřebné k zajištění optimální péče o svěřené zvíře – od funkčních příbytků pro život zvířat, přípravy pokrmů, zajišťování podestýlek, pravidelné čištění příbytků, sekání trávy, přípravy sena na zimu, ...)

Výchovné a vzdělávací strategie (postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí):

Kompetence k řešení problému

Praktickými činnostmi chovatelství vyvstávají zákonitě problémy, jež žák musí řešit. Nabádáme jej k promýšlení způsobu řešení. Postupným nabýváním zkušeností získává logicky správnější vlastní úsudek.

Kompetence k učení

Praktickými ukázkami a činnostním učením vedeme žáka k pochopení základů chovatelství. Užíváním obecné chovatelské terminologie žák získává možnost dalšího učení (ve škole, samostudium, návštěvy u jiných chovatelů).

Kompetence komunikativní, sociální a personální

Činnostním učením vytváříme potřebu spolupráce, mnohá činnost je závislá na pomoci druhého, čímž je žák nucen o pomoc požádat či pomoc poskytnout. Předáváním zkušeností, ať vlastních nebo zprostředkovaných, si žák daného zprostředkovatele váží a z daného čerpá. Poukazováním na život zvířat získává žák ekologické souvislosti (požadavky na kvalitu ŽP).

Kompetence pracovní

Dbáme na bezpečnost a vedeme žáky k ukotvení jejích základních pravidel. Na příkladech poukazujeme potřebu ochraňovat ŽP (přímé důsledky na život zvířat). Veškerými pracemi a předávajícími vědomostmi motivujeme k možnému uplatnění daného v budoucnosti.

Chovatelství – 6. – 9. ročník

<p>Očekávané výstupy zajímá se o činnostní chovatelství a prakticky je realizuje aplikuje teoretické i zkušenostní poznatky při řešení praktických problémů práce chovatele <i>PT EV- Lidské aktivity a problémy živ. prostředí - Vztah člověka k prostředí</i></p>	<p>Učivo chovatelství v průběhu roku život hospodářských a domácích zvířat <i>maločov, kvalita a péče životní styl a zdraví</i></p>
--	--

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků

PRAVIDLA HODNOCENÍ

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Na naší škole hodnotíme žáky způsobem slovního hodnocení. Slovní hodnocení pomáhá žákům a učitelům jako zpětná vazba při dosahování vědomostí a dovedností (úroveň žáka vzhledem k očekávaným výstupům učebních osnov) a reflektuje celkový rozvoj osobnosti žáka. Hodnocení je žákům podáváno motivační formou. Snažíme se vyzdvihnout žákovi přednosti a poukázat na možnosti zlepšení v jeho slabších stránkách. Žáci nejsou srovnáváni mezi sebou – srovnávání funguje na úrovni vlastních pokroků. Slovní hodnocení využíváme i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení

Při vyučování klademe důraz na rozvoj sebehodnocení žáků. Žáci pracují s průkazkami, do kterých si zaznamenávají společně s učitelem splněné učivo, výstupy, chování, ... Mají tak sami o své práci přehled. Do průkazek si žáci zaznamenávají tečky. Ty mohou být kladné či záporné. Pokud žák dosáhne 3 záporných teček během jednoho měsíce, nesmí se účastnit školního výletu (v každém měsíci jeden výlet /zpravidla/ do přírody). Sebehodnocení je věnován čas na konci každé vyučovací hodiny.

3. Zásady pro používání slovního hodnocení na vysvědčení a kritéria hodnocení

Slovní hodnocení má svůj zásadní význam v pololetí (formou výpisu) a na konci školního roku (formou vysvědčení). Žáci dostávají vysvědčení s rozsáhlým slovním hodnocením, které jim je adekvátní a srozumitelnou formou podáno jako dopis.

Slovní hodnocení na vysvědčení obsahuje následující kritéria:

chování, píli, přístup ke vzdělávání, výkon, možnost dalšího rozvoje, předcházení neúspěchu a jeho řešení.

4. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Potřebné podklady pro sestavení hodnocení žáků získává učitel v průběhu roku:

- a) opakováním probraného v hodinách
- b) písemnými pracemi žáků
- c) chováním, snahou a celkovým přístupem žáka
- d) v průkazkách žáků

5. Spolupráce s rodiči

Jelikož naše škola využívá slovního hodnocení, je potřebná úzká spolupráce s rodiči. Zhruba jedenkrát do měsíce se konají schůzky s rodiči, na kterých vyučující mohou individuálně s rodiči probrat vše potřebné (proces vyučování, náhled do průkazek žáků, informace o školních akcích). Schůzek se mohou účastnit i žáci.

Kritéria hodnocení:

Kritéria pro hodnocení žáků závisí vždy na celkovém přístupu konkrétního žáka ke škole. Je proto velice individuální. Mezi jednotlivá kritéria patří zejména – vztah žáka ke škole, jeho chování a priority (vztah k sobě, k ostatním – lidem, zvířatům, věcem,...), ochota pomáhat, práce v jednotlivých vyučovacích předmětech, zodpovědnost, komunikace, respektování ostatních a jejich práce, ... Jednotlivá kritéria tvoří dohromady neoddelitelný soubor všech potřebných složek k celkovému hodnocení žáka.

Hodnocení žáka

Žáka hodnotíme celkově jako osobnost. Motivujeme ho, aby měl snahu dosáhnout více a sám. Hodnotíme slovně v 1. – 9. ročníku kdykoliv a cokoliv. Podle časových možností hodnotíme v závěru vyučovací hodiny její průběh společně s žáky (zápis). Při jednotlivých projektech hodnotíme práci jednotlivých žáků z pohledu mnohých aktivit, získaných zkušeností, ... Průběh a přínos projektu hodnotí i samotní žáci. Jednotlivé úspěchy i neúspěchy při vyučování, hodnocení chování se zapisují do notýsků (vzkazy rodičům). Informativní schůzky pro rodiče organizujeme podle možností každý měsíc. Jejich náplní je zhodnocení žákovských a školních aktivit uplynulého měsíce, plán na následující měsíc, konzultace o daném dítěti. Ty probíhají individuálně – mezi čtyřma očima. Sdělujeme rodičům konkrétní učební postupy, úroveň chování, dosažené výsledky konkrétního žáka, ... Žák se může účastnit. Hodnotíme časové úseky 1. čtvrtletí, pololetí, ¾ letí a celý školní rok. K hodnocení učiva mohou napomáhat písemné práce („písemky“). Vysvědčení – slovní hodnocení formou dopisu žákovi vydáváme v pololetí a na konci školního roku. Je možné vytvářet společně s žáky přehledné tabulky či grafy osvojení vybraného učiva daného předmětu.